

Hitler ve Mus- solini neyi konuşacaklar?

Almanya hiç olmazsa mukavemette dayanabilmenin çarelerini aramaya başlamıştır. Hitler - Mussolini mülakatı Almanya zafer yolunu açmaktan ziyade şaşkınlığı gidermenin tedbirini aramaya matuftur. Bu bakımdan Balkanlarda ve Akdenizde yeni ve kanlı bir boğuşmayı bekleyebiliriz.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Hitler ve Musolini tekrar görüşüyorlar. İkinci Brenner görüşmesinin Avrupa'ya getirdiği siyasi ve askeri hadiseler kadar bu mülakatın netice bakımından yalnız «müsel teğbüşler» halinde kaldığı, ne Almanya'ya, ne İtalya'ya kat'i mahiyette hiçbir şey kazanmadığı gözönündedir. Balkanlara karşı yapılan yeni nizam taarruzu suya düşmüştür. Fransa ve İspanya'yı yedeğe alıp İngiltere'ye karşı harbetmek mümkün olmamıştır. İngiltere'yi Mısır'dan, Akdenizden, Akdenizdeki üslerinden koğmak planı sökmüştür. Yunanistan'ın imha eylemek ve bu teşebbüsün arkasında Balkanları istila ve itaat altına almak kararı yürütülmemiştir. Bilakis İtalya her sahada, her bölge ve cepheye dayak yediği gibi Amerika da İngilterenin arkasında bütün imkânları ile yer almış ve İngilterenin istikbale matuf kudreti gün geçtikçe artmış ve Almanya şaşırması, kendi akıbetini düşünmeye koyulmuştur. Musolini - Hitler mülakatı işte şimdi böyle bir vaziyet içinde vukua gelmektedir.

İkinci Brenner mülakatı ile bugün arasında Almanya, İtalyanın hiçbir şey yapmaya muktedir olmadığını anlamış, inkişaf eden hadiseler karşısında Almanyanın yüreğine mağlûbiyet kurdu düşmüştür.

Avrupa harbinin ilk kat'i neticesinin mütefekkir için de, müverriciler için de Akdenizde alınacağı muhakkaktır. Britanya adalarının istilası üstündeki bütün hayat unsurları imha edilemedi ve denizler serbestçe asılmadıktan sonra bir hayaldi ve hâlâ da böyledir. Almanyanın en büyük ümidi İngiltere'yi Akdenizden koğmakta idi. Fakat, İtalya bunu başaramamış, dava maktûs balde tecelli etmiye başlamıştır. Yani, İngiltere Almanya'yı Akdeniz yolları ile mağlûp etmek imkân ve teşebbüslerine kavuşmaya başlamıştır. Almanya Avrupa kıtası üzerinde kendisine taarruz edilmek ve ihraç yapılmak ihtimali bulunan sahalardan Şimali ve Manş sahillerini işgali altına almıştır. İngilterenin Avrupa'ya en kolay şekilde ihraç yapabileceği ve Almanya'yı vuracağı bölge Akdeniz bölgesi; Fransa, İtalya, Balkanlardır.

Almanya; ağırlı ihtimal Vişî hükümetinin elinde bulunan bu sahilleri de işgali veya itaat altına almak teşebbüsünde bulunacaktır. İtalyanın kendi adasında kendisini müdafaa edecek halde bulunması Almanya için lazımdır. Almanya; bunun için olduğu kadar icabında bilfiil İtalya'yı da işgali altına alıp müdafaa eylemek için ordusu, hava kuvvetleri ve harp vasıtalarını takviye etmektedir. Balkanlarda ise İtalya hezimet halindedir ve İngiltere Yunanistan toprağı üzerinde, Almanya, Arnavutlukta İtalyanın denize dökülmesini, Trablusta mağlûp olmasını müteakip boş kalacak orta şark İngiliz

(Devamı 5 inci sahifede)

Arnavutluk- taki İtalyan ordusu ıslah ediliyor

General Kavaliero bu işle meşgul olduğu için harekât gevş kmiş!

Yunanlılar yeni esirler aldılar

Atina 20 (A.A.) — Radyo Kolombiya:

Yunan resmi söyleyicisi, İtalyanın Arnavutlukta yeni başkumandanı General Kavaliero'nun ordusunu ıslah ile meşgul olduğunu ve yeni hatların muhafazası için sarfı gayret ettiğini bildirmektedir.

Atina 20 (A.A.) — Radyo Kolombiya:

Resmî Yunan tebliğı, büyük miktarda malzeme ve birçok esir alındığını bildirmektedir.

Yeni binaların kiralari için ta- rife hazırlanıyor

Ankaradan bildirildiğine göre şehrimizde ve diğer yerlerde yapılan apartman, bina, dükkân ve sairinin kira bedellerinin tayininde fahiş bir fiat istenmemesi için koordinasyon heyeti bu kabil kira bedellerini bir kararname ile doğrudan doğruya kendisi tayin edecek ve her gayrimenkul sahibi hazırlanacak bir tarifeye göre hareket etmek mecburiyetinde kalmaktadır.

Koordinasyon umumî kâtipliği bu maksatla koordinasyon heyetine bir teklif yapmıştır. Önümüzdeki günlerde hukukçulardan ve belediyeceilerden mürekkep bir heyet toplanarak bu kararname esas alınarak tayin ve tesbit işi ile meşgul olacaktır.

Vali Kırdar Ankaraya gitti

Vali ve belediye reisi B. Lütfi Kırdar belediye ve vilâyete ait muhtelif işler hakkında Vekâletlerle temas etmek üzere dün akşamki ekspresle Ankaraya gitmiştir.

Mumattleyh yeni bütçe, tramvay, elektrik idaresinin malzeme ihtiyacı ve sair şehir işleri hakkında alâkadarlarla görüşecektir.

KISACA

Ne diye konuşurlar

Hitler ve Musolini yeni bir konuşma yapıyorlar veya yapmak üzere bulunuyorlar.

Bizim mahut arkadaş: — Ne diye konuşuyorlar acaba? Diye sordum da, gülerik şöyle dedi:

— Bu defaki konuşma belki de bir «helâllasma» dur. Malûm a... Arnavutlukta, Afrika'da harp ve yeni seferlere çıkmak ihtimali var. Hadiselerin mukadderatı da insanların âkıbeti gibi pek belli değildir. Dünya bu... Bir defa daha görüşmek var, görüşmemek var.

(Devamı 5 inci sahifede)

HİTLERLE MUSOLİNİ GÖRÜŞMESİ

Bu hâdiseye dair malûmat alınmadı

Berlinle Roma telefonları bozuldu

Mülakatı tayid eden haberler gelmiyor

Londra 20 (A.A.) — (B.B.C.) Dün, Hitler - Musolini arasında vukua gelen görüşmeler hakkında dolaşan şayialara dair hiç bir teyit yoktur. Dün Berlin ve Roma arasında telefon mülakatı inkişaf ugramış, fakat tekrar başlamıştır.

Tobruktaki İn- giliz tahşidatı

Kahire 20 (A.A.) — Tobruk etrafında İngiliz tahşidatı devam etmektedir. Bir muhabire göre, Graziani'nin «zafer yolu» tesmiye ettiği yolda biriktirilen asker, kamyon ve her türlü harp malzemesi gittikçe artmaktadır.

Bugünlerde bozu- lan tramvaylar arttı

Yedek malzeme azlığı dolayısıyla tramvay arabalarında arızalar çoğalmıştır. Ezcümle bu sabah da 64 numaralı 1 inci mevki Fatih - Harbiye arabası Harbiyeden kalktıktan sonra Bankalara kadar arızası gelmiş, fakat oradan Karaköye gelirken saat 8,05 de bozulmuştur. Arabanın bu şekilde hareketi yolcuların selâmeti için tehlikeli görüldüğünden içindekiler indirilmiş ve boşaltılıp depoya gönderilmek üzere Karaköyde makasa çekilmiştir. Bozulan tramvay yolcuları diğer arabalara aktarma olunmuştur. Bu yüzden Karaköyde seyrüsefer kısa bir müddet inkişaf ugramıştır.

BİLEN İDAM OLUNUR!

Yakında SON TELGRAF'TA

Altıncı Kol Nedir?

CASUSLUK, ENTRİKA,
CINAYETLER, SABO-
TAJ, İHANET, İHTİRAS

Şimdiye kadar bu kadar heyecanlı,
meraklı ve esrârengiz bir harp ve
casusluk tefrikasını okumadınız.

Bugünkü Harbin içyüzü

YAKINDA SON TELGRAFTA

Almanlar Akdenizde 87 Tayyare Kaybettiler

Almanların Akdenizde faaliyete geçmesi ne netice verdi

Maltada 10 tayyare kaybettiler

Londra, 20 (A.A.) — Radyo Kolombiya.

Haber verildiğine göre, Alman tayyareleri Akdenizde faaliyete geçtiklerinden beri, 87 tayyareleri, Royal Air Force tarafından düşürülmüştür. Dün, Malta üzerinde 15 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Resmî dairede asansör parası alınır mı?

Şehrimiz evlenme dairelerinin bazılarından yeni binalara nakli için 1941 mali yılı bütçesine tahsisat konulmuştur. Buna sebep ekser yerlerde evlenme salonlarının kaymakamlıklar binası içinde ve dar mahallerde bulunmalarıdır.

Salonun darlığı yüzünden üst-üste yapılan nikâhlarda ekser halk ayakta kalmaktadır. Diğer taraftan Eminönü evlenme memurluğunun Çagağlunda bir apartmanın bulunduğu da doğru görülmüştür. Buraya gelen evlenecek çiftlerden ve davetlilerden asansör ücreti namile adam başına para istendiği de hayretle görülmüştür. Halbuki resmî dairelerde asansör parası almak yasak olduğundan bu hususta tahkikata geçilmiştir.

JAPONYADA MÜHİM BİR TOPLANTI

Dünyanın geçirdiği nazik vaziyet karşısında

Yeni tedbirler alınacakmış

Japon Millî Siyaseti gözden geçirildi

Tokyo 20 (A.A.) — Stefani: Başvekil Prens Konoyenin bazı kabine azaları ve ordu erkânı ile yaptığı görüşme iki saat sürmüştür. Japonyanın yeni Amerika büyükelçisi Nomura ile Berlin büyükelçisi Oşima da bu toplantıya iştirak etmişlerdir. Bu içtimada millî siyaset ve dünyanın geçirmekte olduğu nazik vaziyete karşı alınacak tedbirler hakkında fikir teatisi yapılmıştır.

Muamele vergisi üzerinde esnafa yeni kolaylıklar

Kât.b ve ceftur tutmak mecburiyeti bazı işlerde kalktı

Muharrir kuvveti 2 beygiri ve işçi sayısı müessesesahibi birlikte 10 u geçmiyen trikotaj, plastik eşya, kundura kalıbı, ökçe, kese kâğıdı, terazi, baskül ve bunların montaj işlerini yapan sınav müesseselerinin, muharrir kuvveti 5 beygiri ve işçi sayısı 10 u geçmiyen dabağhanelerin götürü vergi usulüne bağlanmaları hakkında yapılan teşebbüsler Maliye Vekâletince kabul edilmiş ve bu karar evvelki gün Defterdarlığa tebliğ (Devamı 5 inci sahifede)

ASKER GÖZİLE CEPHELER

Akdeniz havza- sında yeni bir cephe mi?

Tobruk muhasarası devam ediyor. Çölde kum fırtınaları başlanmıştır. Harekât, bittabi ağır gidecektir. Fakat, İngilizlerin baskın şeklinde, şu günlerde yeni bir muvaffakiyet kaydetmeleri beklenebilir.

Sudan cephesinde İtalyanlar yeni bir hezime uğradılar. Gelen haberler, Kassala'nın tekrar İngiliz (Devamı 5 inci sahifede)

Mühim Satışlar

Mülk sahibi olmak isterseniz Emlâk ve Eytam Bankasınca

pazartesi ve perşembe günleri yapılmakta olan müzayedelere iştirak ediniz. Sizin için kaçırmıyacak

Bir Fırsattır.

Yunan askerleri, yaralı bir köylünün tedavisiyle uğraşıyorlar

Asker ailelerine yardım ne halde?.

Yeni bir talimatname hazırlanarak kaymakamlıklara gönderildi

Askere giden vatandaşların ailelerine yapılan yardımlar hakkında belediye hesap işleri müdürlüğünce yeni kararlar verilmiştir. Bu kararlar bir talimatname halinde tekmil kaymakamlıklara bildirilmiştir. Talimatnamenin mühim kısımlarını yazıyoruz: Kimlere yardım edilecek ve yardım şartları: 1 — Aile efradından birinin hazarde (Devamı 5 inci sahifede)

Pislikten dolayı bir lokanta kapatıldı

Sirkeci'de dört otel de aynı sebepten kapatılacak

(Yazısı 5 inci sahifede)

ÇERÇEVE

Tayyare, Mayn ve Bir Hata

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Alman hava kuvvetlerinin Sicilya adasında kümelenmiş olması ne ifade eder?

Alman hava kuvvetlerinin Sicilya adasında kümelenmiş olması son derece mümin bir askeri ve siyasi maksat ifade eder:

Balkanlar ve şarkı Akdeniz üzerine müteveccih bir Alman hareketine karşı İngiliz deniz yardımı na mâni olma'ya çalışmak.. Alman hava kuvvetlerinin Sicilya adasında kümelenmiş olması, Alman hareketinin Balkanlara ve şarkı Akdeniz üzerine teveccüh edeceğine ayrı ve kat'i bir delil ifade eder.

Romanyanın kara sularına mayn döküldüğü haberini Almanlar bir taraftan yalanlamış olmakla beraber, mayn dökülen bazı noktaların yakında ticaret vapurlarına bildirileceği sözüyle de bir taraftan tasdik etmiş oluyorlar. Bu, açıkça İngiliz donanmasına karşı bir terbidir... Her tedbir, ancak bir davete karşı alınabileceğine göre, İngiliz donan-

masını karadenize davet etmek, ancak Türkiye'ye harbe zorlamak niyetinden sonra düşünülebilir.

Berlinden dönen Bulgar sefiri:

— Almanya'yla bir ittifak müzakeresine zemin hazırlıyacağım! Demiş.

Bu defa da bizim ajansa özür diliyor:

— Kelime (itifak) değildi de (iktisat) tı. Yanlış olmuş! Affedersiniz!

Hey gidi Fuzuli, hey! (Kâtib-i bedtahir) in neler yapmaya muktedir olduğunu ne güzel anlatmıştın. Vah bu tashih hatası üzerine mülâhaza kuran başmuharrirleri!

Fakat bence Anadolu Ajansının yanlışlığı hata cetveline değil, savap cetveline girebilecek bir hata... Yanlışlık, savapı hata zannetmektedir.

NOT.— Dünkü yazımda feci bir tertip hatası oldu. Yazıda göyle bir cümle vardı:

(Almanlar, tabiat ve kuvvet mânia'ları dolayısıyla teşebbüs-ten evvel yenilecekleri sahalara atılmaktansa, hiç olmazsa teşebbüsten sonra yenecekleri sahalara terahhüd edeceklerdir.)

Bu cümlemin sonundaki (teşebbüsten sonra yenecekleri) cümlesinin (hiç olmazsa teşebbüsten sonra yenilecekleri) şeklinde olacağını her akıl, iz'an ve mantık sahibi anlarsa da muharririn teessüf edeceğini anlamak mümkün değildir.

N. F. K.

HADİSELER KARSISINDA SON TELGRAF

HEYECAN MENBALARI

Bir ruhiyat profesörü, makalesine şu serlevhayı koymuş: «Heyecan ve Menbaları» Profesör bu yazısında şairlerin heyecanının nereden geldiğini ızhah ve tetkik ediyor. Eger, İstanbul halkının heyecan menbaları mevzu baholdıysaydı, ben, şöyle sıralardım:

Tramvay bulmak heyecanı, vapura yetişmek heyecanı, pahalıdan bir papuç almak heyecanı, yağlı beyaz peynir bulmak heyecanı, tesbit edilen fiyat üzerinden et almak heyecanı.

BAKLA EKMEĞİ

Bazı Avrupa memleketlerinde bakladan, darıdan ekme yapıyorlar. Bunun için, son zamanlarda bizim bakla, darı ihracatımız çok artmış!

Yine iyi cins ekme yapıyorlar, demektir.

Unuttunuz mu, biz, Büyük Harpte süpürge tohumundan ekme yemiştik!

Allah bir daha göstermesin! CEMİYETİ

FAYDASI

Esnaf cemiyetlerine dair, birçok şikâyetler var. Bu teşekküller, mensuplarına hiç bir fayda temin etmiyor! Cemiyetler, bütçelerinin mühim bir kısmını maaş ve idari masraflara ayırmışlar!

İyi ya, daha ne fayda bekliyorsunuz? Bu cemiyetlerde beş on kişi maaş alıp geçiyor, ya...

KEÇİ VE KIVIRCIK

Gazetelerde bazan öyle havadisler vardır ki, temcit pilâvı gibi, ısıtılıp ısıtılıp okuyuculara sunulur:

Efendim, bazı kasaplar, keçi etini kıvırcık, diye, satıyorlarmış!

Fakat, zaten, keçinin ismi yanlış konmuş! Keçinin tüyleri kıvrır kıvrır değil midir? Asıl kıvırcık keçilerdir. Kanaat ve telâkî meselesi!

DELİ Mİ, AKILLI Mİ?

Ada iskelesinde, eli sopalı bir adam önüne gelene saldırıyor, iskele memurlarını üzerine yürüyormuş!

Gazeteler bu zattan zahsederken: «Ada iskelesinde eli bastonlu bir deli» diyorlar.

Ayol, bu adamın neresi deli? Vapurda yer bulamamış, işi zorbalığa vurmuş; bilâkis çok akıllı!

AHMET RAUF

Yarı kalan âcil işler!

Edirnekapi, Eyüp halkı yol müteahhitlerinden belediye şikâyet etti

Şehrimizin bazı semtlerinde yol inşası, istilâk olunan binaların yıkılması gibi bazı işlerin mevsim münasebetiyle müteahhitlerce yüzüstü bırakıldığı belediye şikâyet olunmuştur.

Bu meyanda Edirnekapi ve Eyüp halkı da şu şikâyeti yapmışlardır:

Edirnekapi - Eyüp yolunun inşasına bağlanıldığını görenek sevinmiştik. Fakat daha pek kısa bir zaman geçmeden ve yolun yapılmaması işi daha Defterdarda iken, Edirnekapi mezarlıkları arasının da açılmasına geçildi. Mezarlıklardan çıkan topraklar oralara yığıldı. Havalalar bozunca da ameleler burasını böyle yüzüstü bırakarak gittiler. Şimdi, Edirnekapıdan Eyübe giden yol topraklarla kaplıdır. Bu molozlardan deşil geceleri, gündüzleri bile düşmeden yürümek imkânıdır.

Bayazıt Kabataş meydanları

Beyazıt - Koska yolundaki taşlar ve molozların da tamamen kaldırılması, Bayazıt ve Kabataş meydanlarındaki faaliyetin pek yavaş gittiği bildirilmiştir. Belediye reisliği bu hususlarda müteahhitlere tebligat yapacak ve yarım kalan işlerin süratle ikmalini isteyecektir.

KÜÇÜK HABERLER

MAARİF, UNIVERSİTE:

★ Üniversitede önümüzdeki hazırlanma muavinliği ehliyetname imtihanı açılacaktır.

★ Üniversiteye almak doçentlerin sözlü imtihanları yakında bitirilecek, bazı dersler doçentlikleri için de yeni imtihan açılacaktır.

★ Lise ve orta mekteplerin yeni yıl bütçeleri okullar tarafından hazırlanarak maarif müdürlüğüne ve oradan da Ankara'ya gönderilmiştir.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Köylüye 200 bin ton pamuk tohumu tevzi olunacaktır.

★ Şehrimizde peynir buhranı devam etmektedir. Şimdi yağsız peynirlerde de ihtikâr başlamıştır.

★ Adapazarından ilk defa şehrimize mühim miktarda sarmısak gönderilmiştir.

★ Pamuk fiyatları yükselmektedir.

MÜTEFERİK:

★ İstanbuldaki boyacıların pazar günleri de açık bulunmaları için teşebbüslere geçilmiştir.

★ Üsküdar, Kadıköy, Kuzguncuk taraflarında mangal kömürü son derece azalmıştır. Buna sebep yolların camurlu olmasından civardan kömür gelmemesidir.

★ «Yeni Çorlu kaymakamı Nasuh Kurman» vazifesine başlamıştır.

★ Bakırköyünde Zeytinlik mahallesinde oturan 17 yaşında Suzan mânevi babası Hakkının kendisini odaya kilitleyip evde yalnız kalmasından korkarak pencereden atlamak istemiş fakat bucağından asıldığı kapının penceresinin demir parmaklıklarına takılmış da kurtulmuştur.

★ Şişli'de Meşrutiyet mahallesinde Alman sokak 6 numarada mukim İsmail İzzet Keziban kaynar çaydanlıktan kol ve bacaklarından hasarlanmış.

Halk Felsefesi

“Cartcourt, lu hava taşımayan bir konuşma

Koordinasyon heyeti umumi kâtibî Hazım Atif Foyucuk bir kaç gün evvel, radyoda bir konuşma yaptı ve iktisadî meselelerde hükümetin görüşünü ızhah etti.

Derhal kaydetmek lâzımdır ki, bu musababe, şimdiye kadar benzerini çok dinlediğimiz hitabelerden derhal ayrılıyor, misbet, müdellel, açık ve daima hakikati gözünde tutan bir eda taşıyordu.

Dünya buhranı karşısında hükümetin almakta bulunduğu ve almayı düşündüğü iktisadî tedbirleri anlatan umumi kâtip, çok mühim mevzulara temas etmiş, vatandaşları aydınlatmıştır. Evvelâ, bu hitabenin ruhunda «cartcourt» yoktur. Şöyle yaptık, böyle yaptık, mes'uduz, müreffeh ve rahatız, gibi umumi ve geniş hükümlü cümleler kullanılmamaktadır.

Hükümet, dünya buhranından Türkiye'nin de müteessir olduğunu kabul etmektedir. Bunun için de bazı tedbirler almaktadır. Hayat pahalılığı vardır. Fiatlar mütemadiyen yükselmektedir. Şikâyetler ve sıkıntı mevcuttur. Fakat bunların izlenişine imkân dairesinde çalışılmaktadır.

Hatibin temas ettiği mühim noktalardan biri de şudur: Hükümet, ithalatçı tüccardan memnundur. Bu adamlar, bugünkü fevkalâde şartları fırsat ve nimet bilmişler, kendi kâr ve menfaat yollarını aramağa koyulmuşlar, hayat pahalılığına, vatandaşların ızdırabına sebep olmuşlardır. Bu adamlara, son bir ihtar yapılacak, makul yola girmezlerse, ithalat işini hükümet kendi eline, yani inhisar altına alacaktır.

Bizim kanaatimiz şudur ki, ithalatçılar, bir buçuk senelik harp zamanı içinde kötü bir imtihan vermişlerdir. Onların ıslahat etmesi mümkün görünmüyor. Kendilerine kâfi meydan ve mühtel bırakılmıştır. Bu, kâfidir. İthalat işini, derhal hükümet ele almalıdır.

REŞAT FEYZİ

Sirkede Yıkılan Binalar

Sirkeci garı köşesinde istinâk olunan bina ve dükkânların ikinci partisinden de yıkılmalarına belediyece başlanılmıştır. Bu iş birkaç günde ikmal edilecek bilâhare burası tasviye edilecek Sirkeci meydanına ilâve olunacaktır.

Yeni Demiryollarımız

Ankara'dan bildirildiğine göre bugünlerde Nafia Vekâletinde, demiryolu müteahhaslarından mürekkep bir komisyon teşkil olunacaktır. Bu komisyon, inşası hükümetçe tasavvur edilen yeni demiryollarının geçeceği dağlara çıkarak tetkikatta bulunacaktır.

Bir Gardivagon Ezilip Öldü

Salih oğlu Ali Adışan isimindeki bir gardivagon Adanada yeni istasyonca manevra yaparken ve iki vagonu birbirine bağlarken tamponlar arasında kalarak kolu ve gövdesi ezilmiştir. Vazifesi başında ağır surette yaralanan Ali Adışan naasteneye kaldırılmış ise de hasanede ölmüştür.

düşündüm. Fakat köşke girdikten sonra...

— Her yerde ve her şeyde belediye beni minnettar ediyor Cemal. Sen yanımda olduktan sonra her yer benim için güzeldir, seni öyle seviyorum ki...

Sofradan kalkmışlardı. Öpüştüler ve bir an bu uzayan öpüşmenin büyüyle kendilerinden geçtiler; sonra sarmışık parmaklığa abandılar. Dirsek dirseğe duruyorlardı.

Ortalık kararmıştı; deniz top-rakla birleşmiş, gökbirimleri gözlerden kaybolmuştu. Köy uyuyordu. Yaprak kımıldamıyor, su ak-mıyordu. Ta ötede, yolun bir kenarındaki küçük evin penceresinden sarı bir ışık sızıyor, tektük par-la-mağa başlayan yıldızlar arada bir uzaktaki denize nokta gibi aksedip sönüyordu. Derinden derine, gece meltemlerinin yankıladığı bir lo-komotif düdüğü duyuldu, sonra ge-

Günün meselesi: Yeni sebze, et, gıda maddeleri hâli

Bu işe ayrılan Mısır çarşısının istinlâki Mayısta bitiyor

Mısırçarşısının modern bir Hâl haline ifraz olunması için yapılan istinlâk muameleleri tamamlanmak üzeredir. Çarşının haricinde bulunan binaların ve dükkânların istinlâkleri tamamlanmış ve bunların yıkılmasına başlanmıştır.

İstinlâk işi burada çok yavaş fakat devamlı bir şekilde ilerlemektedir. Buna sebep de çarşıdaki dükkânların 35 milyona kadar varan hisseye ayrılması olmasındır. Bunların ekseri sahipleri beledi-yenin koyduğu kıymeti az bularak mahkemeye müracaat etmişlerdir.

Şimdiye kadar bu şekilde 100

kadar dava mahkeme temyizinde intikal etmiştir. Belediye istinlâk müdürlüğüne göre çarşının istinlâki ancak mayıs ayında tamamlanacaktır.

Yalnız şimdiden muamelesi tamamlanarak istinlâk olunan dükkân sahipleri dükkânlarını terketmektedirler.

Mısırçarşısı için belediyece hazırlanan projeye göre bu Hâlede daha fazla perakende sebze satışları yapılacak ve kasaplar, yөг-cılar, bakkallar bulunacaktır. Gıda maddelerinin bozulmaması için soğuk hava tertibatı da yapılacak-tır.

İstanbul gümrüğündeki İtalyan malları

İtalyadan bir hayli müşkülâtla ve Bulgaristan yolile şehrimiz gümrüğüne gelen mallar hâlâ çıkarılamamıştır. Buna sebep İtalya ile aramızda mevcut ticaret anlaşmasının 31 kânunuevvel 1940 da bitmesi ve gelen malların ithali için yeni bir kararname çıkarılması gümrüklerce beklenil-mesidir.

İtalyadan beklenen bu mallar arasında piyasanın ihtiyacı olan muhtelif maddeler bulunduğu gibi bir kısım gazete kâğıtları da vardır.

Gümrüklerde her geçen gün için antrepo parası, ardiye, kira ücreti bindiğinden bunların masrafları dolayısıyla maliyet fiatları artmakta ve hem de en lüzumlu mad-

deler piyasaya çıkarılıp istifade olunamamaktadır.

Binaenaleyh beklenen kararnamenin biran evvel çıkarılması bu vaziyeti önleyeceğinden taciî çok faydalı olacaktır.

Diğer taraftan bazı mallar için serbest döviz verilmesine mukabil ithal müsaadesi alınırken İtalyan menşeli mallar bilâkis serbest, dövizle olmadıkça halde ithal edilememektedir. Bu malların parastı mukabilinde mal alınmasına talikan Merkez Bankasına yatırılmaktadır. Binaenaleyh bu gibi vaziyetlerde serbest döviz ile alınan mallara gösterilen kolaylığın kırık ile alınan mallara tercihan gösterilmesi de tüccarlarca ehemmiyetle temenni olunmaktadır.

POLİS ve ADLİYE Gaip sefaret kâtibi kaçakçı mı idi?

Şili sefaret kâtiplerinden M. Samson Misinski birkaç gündün beri ortadan kaybolmuştur. Mu-maileyh son olarak otomobili ile Park otelden ayrılmış, sonra otomobili Taksimde boş bulunmuş-tur. Zabıta işe el koyup itina ile aramasına rağmen henüz izi bulunamamıştır.

Hâdisenin dikkate layık birkaç ciheti olduğu söylenmektedir. Birincisi şudur ki Samson Misinski Şilili değildir. Şili lisanını da bilmez. Bu itibarla hükümeti meslekten bir sefaret kâtibi addetmeye imkân yoktur.

Mahallî vazifeler için seçilen kâtiplerdendir. Bununla beraber di-

limizi bilmediği gibi Fransızca ve İngilizce de nakizdir. Her nasılsa sefaret erkânının emniyetini ka-zanmış ve kendisine sefaret kâtibi mevkiini temin etmiştir.

Kâtip 45 yaşında olup aslan beyaz Rüstür ve Çarlık zabıtabidir. Mumaileyh sefaret kâtibi olduğu halde hiçbir zaman Ankara'ya gitme-mesi İstanbulda oturup sık sık Romanya'ya gitmesi na-zarı dikkati celbetmiştir. Mu-maileyh bir sebekle ile birlikte elmas ve saire kaçaklığı yaparak şimdi ortadan kaybolduğu veya bu sebekle efradının bir cinal hareketime hedef olduğu tasavvur edilmekte ve tahkikat derinleştiril-mektedir.

ne sessiz etrafını kapladı.

Leman yine göğüs geçirdi:

— Ne sükun!.. İnsanım içi dinleniyor.

Cemal başını kadının omzuna dayadı:

— Evet... Temenni edelim ki, Billür köşk bize billür gibi bir hayat temin etsin... Burada sevgimizle başbaşa rahat bir ömür sürelim.

Leman içini gecti ve usule:

— İnşallah!.. diye söylendi; hızlı sesle söylüyemiyor, duyarlar, kışkanlırlar da saadetimize engel olurlar diye ödüm kopuyor...

— Amma burada rahat etmemiz, mes'ut olmamız için sebep yok.

— Böyle deme Cemal. Bir yalana bağlı olan saadet her an bozul-mağa namzettir. Bu geceki kadar mes'ut olduğum zaman bile korkuyorum. Her an kulağım kırıgı-

tetik duruyorum, gözümü yoldan ayıramıyorum: Biri gelivercek, bizi ayıracakmış diye yüreğim oynuyor.

Cemal biraz sinirlendi:

— Çocuk!.. Çocukluk!.. diye söylendi.

— Kusuruma bakma Cemal, sana bu aklımdan geçenleri söylememeliyim amma, ne yapayım, duramıyorum...

— 2 —

Lemanın endişeleri kuruntu deşildi, Cemal karısının bu duygusuna «çocukluk» demekle hata ediyordu.

Cemal de acı hakikati biliyor-du, fakat kadına karşı duyduğu zaaf ile, muhtemel tehlikelere göz kapıyor, ancak tehlike göğüs göğüse geldiği zaman mücedeleye girişiyordu.

(Devamı var)

Hasta olan memurlar

Bunların hangilerine tedavi ücreti verileceği bildirildi

Verilen yeni bir karar mucibince hastaneye yatmayarak tedavileri ayakta yapılan memurlara bade-ma tedavi ücreti verilmemesi kararlaştırılmıştır. Bu karara alâkalı Vekâletlerce teşkilatlarına tamim edilmiştir.

Diğer taraftan sanatoryumlarda tedavileri icabeden memurlar Sıhhat Vekâletinin Heybeli sanatoryumunda yer yoksa hususî sanatoryumlara paraları alâkadar Vekâletlerce verilmek ve sıra bekletilmek suretile daha çabuk yatırılacaktır.

Karagümrük kı-zılayının dünkü kongresi

Karagümrük nahiyesi Kızılay kurumu Karagümrük 27 inci ilk okul konferans salonunda 1941 yılı kongresini akdetmiştir.

Kongre tam saat 13.30 da cemiyet reisi Cemal Subat tarafından açılmış ve Ebedî Şef Atatürkün hatırasına 3 dakikalık saygı susması yapıldıktan sonra seçilen kongre heyeti tarafından cemiyetin geçen yıla ait faaliyet raporları okunup ittifakla kabul edilmiştir. Bilâhare de yeni idare heyeti intihabına geçilip eski idare heyeti azaları yeniden seçilmişlerdir.

Yapılan İşler

Dün okunan rapordan anlaşıl-dığına göre şubenin 1 yıl evvel 80 azası varken bunu idare heyeti son yıl içinde aza sayısını 345 e çıkarmıştır. Fakat muhtifin kalabalığına göre bu miktar pek az görülmüştür. İlk okullardaki yoksul çocuklar için yemek parası olarak 101 lira verilmiş, evi yanan 2 vatandaş nakdî yardım yapılmış ayrıca 60 fakire de muavenette bulunulup teberrü, pul, rozet hasılatı olarak 3219 lira 10 kuruş merkezi umumiye gönderilmiştir.

Dünkü kongreden sonra nahiye gençleri tarafından, Cumhuriyet Halk partisi Karagümrük nahiye başkanı Vassım yazdığı «Savasta Kızılay» isimli piyes muvaffakiyetle temsil olup Karagümrükli muktadir gençler şiddetle alkışlanmıştır.

SULTAN AZİZ NASIL ÖLDÜRÜLDÜ?

Bu Büyük Eserin Müellifi Tarihi Vesikalara Dayanarak İddia Ediyor:

Sultan Aziz İntihar Etmemiştir!

Bu feci cinayette Seraser Paşanın rolü ve bir kadın parmağı vardır!

Bu Çok Güzel Tefrikayı 25 İkinikânun Cumar-tesi Gününden İtibaren

İKDAM Sütunlarında Takip Edeceksiniz.

DISPOLİTİKA

Hava harbi

Yazan: Ahmet Şükrü ESMEK

Mâfumdur ki Almanya, 1939 senesi sonbaharında hava kuvvetini güvenerek İngiltere ve Fransa'ya karşı harp açmaya cesaret etmiştir. Esasen Almanlar Münih'te kazan-dıkları siyasi zaferi bu kuvvetin telkin ettiği korkuya borçlu idiler. Almanya senelerdenberi hazırlanmış, büyük ve kuvvetli tayyare filoları inşa etmişti. Bu müddet zarfında İngilizler donanmalarını meşgul oldular. Fransa da büyük fedakârlıklarla Majino hattını inşa etti. Almanlar tayyare kuvvetine dayanarak Orta Avrupa'da kimiyetini kurmaya teşebbüs et-tikleri zaman, Britanya adalarının bombardıman edileceğinden korku-rukları cihetle, İngilizler, Alman-yanın önünde ric'at etmek lüzumunu hissettiler. Almanya, Mü-nih'te ric'at eden İngilizlerin zarfı tarafını keşfetmişti. Ve aynı tayyare kuvvetine dayanarak Polonya zaferini de kazanmaya teşebbüs etti. Bu teşebbüsün Avrupa har-bini doğurduğu malumdur.

Harp çıktığı zaman Almanya'nın en aşağı otuz bin tayyare vardı. Bunun karışında İngiliz hava kuvveti pek cüz'î idi. Fransız hava kuvveti ise, sıfırdı.

Ondan sonradır ki hava kuvvetinin ehemmiyetini anlayan İngilizler, var kuvvetleriyle tayyare inşa etmeye ve pilot yetiştirmeye başlamışlardır. Gerçi Almanya pol-yazi'e ileride idi. Fakat İngilizlerin lehine olan birkaç vaziyet vardı:

1 — Evvelâ Almanlar ajustos te-eylât ağırları zarfında çok ağır za-giat vermişlerdi. Gerçi Almanlar otuz bin tayyareleri vardı. Fakat bunların hepsi de ön hat, yani derhal havalanabilecek tayyareler değildi. Binaenaleyh İngilizler muharebesindeki üç bin kadar tayyare zayıf, azımsanamıyacak bir yekündü.

2 — Harp çıktıktan sonra tayyare tipleri değışti ve tekemmül etti. Binaenaleyh iki devlet arasında ki kuvvet muvazenesi eskiden inşa edilmiş olan tayyarelerden ziyade yeni inşa edilen tayyare-lere dayanıyordu. Aynı vaziyette 1914 harbinden evvel Dreadnought sistemi gemiler inşa edildiği zaman da vâki olmuştu. Bu yeni dövüş kabiliyeti çok yüksek olan zırhlılar icat edilmezden evvel İngilizler ile Almanya arasında denizlerdeki kuvvet nisbeti, İngilizlerin çok lehine olarak fark-ı idi. Halbuki Dreadnought inşa edildikten sonra, eski sistem gemi-lerin dövüş kabiliyeti azalmış, kuvvet muvazenesi ondan sonradır inşaata tâbi olduğundan arada-bir büyük mesafe de küçüldü. İngiliz hava kuvvetinin alı aylık inkişafı havalarda gösterdiği faaliyet ve de takip edilebilir. İngiliz bom-bardıman tayyareleri, Almanya'nın Almanya'nın ıgallı altında bulunan memleketlerde önce geceleri ve refakatlerinde avcı tayyareleri hüsumadığı halde uçmakta idiler. İngilizler gündüz uçurları yapma-ya cesaret edemiyorlardı. Sonra-ları, bulutlu havalarda uçmaya başladılar. Şimdi gündüzleri de uçmaktadırlar. Ve bombardıman tayyarelerine avcı tayyareleri de fakat etmektedir. Bu da gösteriyor ki İngiliz hava kuvveti gittikçe artmaktadır. Bilâhasa son bir ha-

ta on gün içinde İngiliz tayyare-lerinin Wilhelmshaven ve Bremen gibi Alman hava üsleri üzerine yaptıkları uçurlar ve elde ettikleri neticeler dikkate lâniyktır.

Fransanın tayyare kuvveti, sıfıra yakın olduğu anlaşılmış. İngilizler, şimali Afrikadaki za-ferini hava kuvvetlerine borçlu du-rulur. İtalyanın bu zaft tabiiy-etiyle sonradır ki Alman tayyare kuvvetleri Akdenizde vazife gö-müşlardır. Birkaç gün evvel Sı-ya açıldıkları Alman hava kuv-vetlerinde İngiliz deniz kuvveti arasında vuku bulan çarpış-

(Devamı 5 inci sayıdadır)

Son Telgrafın Edebî Tefrikası: 4

BİLLÜR KÖŞK BÜYÜK AŞK ROMANI

SELAMİ İZZET

BİRİNCİ KISIM

— 1 —

— Böylesini görmedim dedi, çifte kumrular gibi bakıyorlar da hiç konuşmuyorlar. Gözlerini gö-miyen onları kırk yıllık evli zan-neder.

Kahveler geldikten sonra karı koca nihayet yalnız kaldılar. Cemal kadını elini tuttu:

— Hayatından memnun musun Lema? dedi.

Leman Cemalin elini candan sıkı:

— Aklımdan bile geçirmediğim

bir saadete ırıştım Cemal.

Cemal güldü:

— Artık itiraf edebilirim dedi, bu kadar güzel bir yere gelece-gimizi ben de tasavvur etmiyordum. Bu köyün medhîni, havasını, suyunu hep ısıttırdım. Yazın, is-tanbulun kalabalık sayfiyelerinden kaçıp buraya gelenler oluyor. Ö-lüme mahkûm bir tanıdığı mvadı, hayatını burada kurtardı. Fakat ben hiç gelmemiş, gözümle gör-memiştım. Köye girdiğimiz zaman içime birdenbire kasvet çöktü. «Leman burada oturamaz» diye

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

Her iki Fransa..

YAZAR: ALİ KEMAL SUNMAN

Harp meseleleriyle takvimin günleri arasındaki irtibatı görmemek mümkün değil. Kışın şiddeti Avrupa'nın meşgul yerlerinde neler geçirdiğini düşündürdüğü gibi Fransayı da hiç unutturmayor. 940-41 kışını ızdırıp içinde geçiren Fransa bugün Fransa'nın bir de 917-18 kışını oluşturmaya çalışıyor. O zaman general olan bugünkü Mareşalin adı Fransanın o müşkülâtla geçen aylarında meşhur olmuştur.

Klemanso 917 sonbaharında kendisi istediği gibi bir kabine teşkil etmiş, buna iştirak etmek istemeyen muhaliflere de:

— İster geliniz, ister gelmeyiniz; demiştir. Bu hükümette Klemanso hem başvekil, hem de harbiye nazaretini almıştır. General Peten bunu öğrenince:

— İşte, demiş, hiç bir hükümet cepheye bunun kadar iyi bir intiba husule getiremez.

Klemanso bu suretle istediği gibi bir hükümet kurunca «eline süpürgeyi alarak» işe girişmekte gecikmemiştir. Artık zaferden ümidi kesmiş olarak söylenenler vardır:

— Bu harp daha ne vakte kadar sürecek? İşte Almanları mağlup edemiyoruz. İngilizlerden yardım bekliyoruz. İngilizler için en güç bir yerinde bizi bırakıvereceklerdir. İtalyanlar sözde müttefik iseler de bize hiçbir faydaları yok. Zaten onlar da kendi cephelerinde mağlup oldular. Amerikalılar müessir surette yardım edebilmeleri için daha aylarca hazırlığa ihtiyaç olduğunu söylüyorlar. Bütün harbin ağırlığı Fransanın omuzundadır. Artık bu işe bir nihayet vermeli. Hem de Almanya ile anlaşmak neden mümkün olmamış?

Böyle düşünce bir kısım politika adamları, mebuslar, gazeteciler eksik değildir. Klemanso bunların faaliyetine, neşriyatına set çekmekle işe girişmiş olduğuna kanı. Milletten kuvveti manevi - yesini saracak ne varsa bunları ortadan kaldırmakla Fransaya ve müttefiklerin davasına en büyük hizmeti göreceğine inanan Klemanso çok geçmeden faaliyetinin müsbet neticelerini de görmeye başladığını söylemektedir. Fransız ordusu birçok getin imtihanlarından sonra tekrar kendini toplamaya muvaffak olmuştur. Bu işin başında da General Peten bulunuyordu. Klemanso ona her istediği yardımını gösteriyordu. Klemansonun o zaman şöyle bir hesap yürüttüğünü anlaşıyordu: Kış ayları cephe - lerde harekâtın ister istemez durduğu aylardır. Böyle zamanlarda yapılacak iş gelecek bahar için hazırlanmaktır. Ordunun bir çok ek - siği var. Almanlar ilkbaharda mut - laa taarruza geçmek isteyecekler, onun için müttefikler de ona göre hazırlanmalı.

Avrupadaki İngiliz ordularının başkumandanı da 917-18 kış ayla -

Geçen harbin içinde Fransa birdenbire kal - kınmıştı. O zaman zafer - den ümidi kesenlerin söyledikleri ile şimdiki - lerin dediği birbirine benziyor. Fakat...

rını hep hazırlıkla geçirmek istiyordu. Kış ayları böyle geçerken ve General Petenin ismi her ve - sile ile anılırken başka bir isim daha alıp yürüyordu: İtalyanların meşhur Kaporetto hezimetini üze - rine Fransız kumandanı Foa git - miş, bir çare aramıştı. General Fo - sun şöhreti o zamandanberi par - lamağa başlamış, nihayet 917-18 kış ayları geçerek bahar başladığı zaman Foa da bütün müttefik or - duların başkumandanı olmuştur. Başkumandanlık meselesi o zama - na kadar sürünce mede kalmıştı.

Klemansonun meşhur bir sözü var: Bu meseleyi de halletmeye bir gün Almanlar bizi icbar ede - cekler..

Bugün de Klemansonun bu eski sözü unutulmuyor: Çünkü dü - mana karşı kat'iyyen mukavemet azmi bir kere belirdikten sonra düşmanın her hareketi Fransızla - rın bu azmini daha arttırmıştır. Bunlar geçmiş zamanların hikâ - yesi. Asıl merak edilen gelecek o - landır.

Yaralarda pa - muğun kullanıldığı tarih

Pamuğun bugünkü hekimlikte gördüğü o kadar ehemmiyetli işlere bakınca, insan, pamuk olmasaydı, operatörlerin, hekimlerin hali nice olurdu, diye gayri ihtiyari düşü - nüyor. Her yaraya pamuk lazım! Bir hastanın sırtına tentürdiyot sürülecek. Bir kırıkla sürmek mümkün olsa bile, sonradan üstüne pamuk ister.

Halbuki, pamuğun hekimliğe gir - mesi dün denilecek kadar yeni, ya - ni aşağı yukarı yüz seneliktir. O vakte kadar yaraların üzerine yün kumaşlardan yolumuş parçalar, tiftik ve saire konulurdu.

Pamuğun hekimlikte ilk defa kullanılması, yanıkları karış - o - da bir tesadüf neticesi - olmuştur. Amerikada pamuk yetiştiren mem - lekelerin birinde çocuğun üzerine bir kova dolusu kaynar su dökü - lür. Çocuğun anası, yavrusunun gömleğini çıkararak, kendisinin topladığı pamuk yığını üzerine ko - yarak, hekim aramaya çıkar. Ge - len hekim, çocuğun pamuk yığını üzerinde, rahat uyuduğunu görün - ce, hiçbir şey yapmadan orada bi - rakır, pamuk üzerinde çocuğun yanık yaraları kapanır. Bu yanık hikâyesinin tarihi belli değilse de bunu haber alarak yanıkları pa - mukla saran İngiliz hekimini An - derson'un bu işe 1828 de başladı - ğı bilinir.

Bu suretle pamuk taammün et - miş ve tiftik yavaş yavaş ortadan kaybolmuştur.

Pamuğun havadaki tozlarla karşı - laşacağı, büyük Fransız dok - toru Pastörün de çok işine yara - mıştır. Şimdi pamuk, bugünkü he - kimliğin en birinci vasıtalarından biri olmuştur.

le gitmemeyi aynı zamanda isti - yen karışık bir duygu vardı. Ko - casına haber vermek ve verme - mek arasında da müteredditti. E - ğer, giderse ilk defa kocasından peşin izin almadan gitmiş olaca - ktı.

Naciye: — Amma, çok düşündün? Diyor, ilâve ediyordu: — Nihayet bir gezmeye, bir alle eğlencesi bu. Salih bey ne der? Kocadan izin almayı müslüman kadının birinci vassı diye kabul etsen bile bir Araplar daha çok müslümanız. Muhammedin öz - çocuklarıyız. Sizin kadar taassubu - muz ve dar düşünceyiz yok. Ka - mes'uliyetini de kabul ederiz.

Dedi. Lütfiye'nin içinde, gitmek

Bir Bire

Budala ve ukalâ Av - rupa hayranlarına

Son Telgraf, bu işin üzerinde çok durmuştu. Daha, ge - çen yaz, hatırlamıştık: Önü - müz kış, halk yağmurda, so - ğukta bekliyor. Mühim ve ka - labalık tramvay istasyonları - nda üstü kapalı durak yerleri yapılmış, demiştik.

Kışın ortası oldu, geçiyor, tabii, bu iş hâlâ olmadı. Bazı gazete havadislerinden şunu öğreniyoruz.

Bu işlerle alakadar erkân ve kodamanlar arasında bir iki züppe, sivri akülü ve ukalâ şu fikri ileri sürmüşler:

— Avrupada, böyle üstü ka - palı durak yeri yoktur. Biz, neden yapalım? Şehirin, yol - ların manzarasını bozar.

Bu fikrin sahipleri kimler - dir, cidden tanımak isteriz. Bu adamlara şunu sormak lâ - zım:

— Bay! Avrupada 45 da - kika ramvay beklenir mi? Avrupada böyle yol, böyle tramvay, hattâ, böyle tram - vay idaresi, böyle erkân var mıdır? Avrupada, bir şehri, onların hususiyetlerini tanı - mıyanları erkân sırasına geçi - rirler mi?

Bazı hastalar vardır. Bun - lar budala ve salaktırlar. Mü - temadiyen Avrupadan bahse - derler. Biz, kendi ihtiyaçları - mıza göre faaliyet sarfetmiye mecbur bir milletiz. Ukulâ - ğın lüzumuna yok, durak yer - lerini yapın!

BURHAN CEVAT

DOKTOR DINORIN

Emzirmek bahsi

— 1 —

Çocuk annesinden ayrılarak doğ - duktan sonra, kundağa girdiği an - dan itibaren ana sütü ile beslen - miye muhtaçtır.

Hazım cihazının son derece na - zık olması ve ananın hamil esna - sında ve hamlin son aylarında vü - cüdünde tegayyürat husule gel - mesi, çocuğu beslemek için en iyi gıdanın süt olduğunu gösterir.

Filhakika doğumdan bir kaç ay sonra ya kadar çocuğu besliyecek en gıdalı madde sütteir. Ancak a - radan birkaç ay geçtikten sonradır ki, yavaş yavaş çocuğa süten ba - ka gıdalar verilmesine başlanır.

Bir çocuk biricik gıdası olan sü - tii ya anasından ve yahut anasının sütü kâfi gelmiyorsa sütnesin - den alır.

Buna da hekimlikte «tabii em - zirme» derler. Bir de çocuğa em - zikle süt verilir ki, buna da «sun'î emzirme» derler. En iyi emzirme - nin ana sütü ile emzirme olduğuna şüphe yoktur.

Ancak tabii ve sun'î emzirmeler - de de dikkatle gözetimden bulun - durulacak noktalar vardır ki, bun - dan da yarın bahsedeceğiz.

ayrı yer ve pay ayrılması inan - dayız.

Ne kadar garip oldu ki, bu söz - ler genç kadını Dummah bahçe - leri gezmesine meylettireceği yer - de onun üzerinde tam ters bir ha - reket yaptı.

— Darılma Naciyecek, gidemiye - ceğim!

Dedi, ve.. onun gönlünü almaya çalıştı:

— Bir başka gün Salih'i de be - raber al, daha toplu, daha ha - zırlıklı gideriz.

Şuh, cana yakın fikir fıkrı kay - nayan, kanı ile muhatapları için hemencecik sempatik oluveren güzel Arap kıza:

— Yoo.. Yoo.. İşte bu olmaz. Se - ni almadan şuradan şuraya git - mem.

Dedi ve.. Lütfiye'yi kendisiyle bir - ve beraber etmek için dilinin u - cuna gelen her sözü söyledi. Hat - tâ, bir aralık aralarında kısa, fa - kat çetin bir münakaşa da oldu.

MAHKEMELERDE:

“Zekâtı mey verilir bir diyardedek gideriz,,

Öyle bir diyar bulsak hep gideriz amma, mahkemeye gitmek te var!

Maznun ufak tefek, fakat cer - bezeli bir adam. Daha bir gece ev - velki içkinin humarından kurtul - madığı, gözlerinden, bakışların - dan belli... Kirçil sakallarının he - men bir haftadır ustura görmediği anlaşıyor. Üstünde başında, bü - tün fırçalanmış saçları rağmen iyice çıkmamış çamur iz ve lekeleri...

Maznunumuz sarhoşluk maznu - nudur. Mahkeme kapısında sıra bekliyor. «Nedir? Nasıl oldu bu iş, ahhap?» diye soracak oldum. Sen misin soran? Şurada burada top - lanılarda söz alıp da kekeleyen, iki lafı bir türlü bir araya getirip söyleyecekler taşı çıkartıp par - mak ısıracak bir talakat ve belâ - gate kekeleyen, durmadan, bir teviye, gramofon gibi anlatmağa başlad:

— Yaşım altmış... Kırk senedir akşamcıyım. Bazan coşup fazlaca içtiğim olur. Fakat, şimdikiye ka - dar, ne kimseye takıldım, ne kim - seye fena söz söyledim; ne de dün geceki hal başıma geldi... Dün ge - ce, Arap Musanın meyhanesinde oturmuş, demleniyordum.

İstiraden şunu da arz edeyim ki, tâ çocukluğundanberi şif'ri inşa - ya, edebiyata, musikiye hevesim, meftuniyetim vardır. Fakat huzuru - nuzda haddim değil, öyle, sade su - ya meftunlardan değilim. Her ne - viden eş'arım, kendime göre, kendi yazıp kendi bestelediğim şarkıla - rım vardır. Şimdi, yağ kemali bul - du. Amma, ne de olsa «camî yıklı - sa da mihrap yerindedir» fehva - sınca, hâlâ da bir parça sesim var - dır. Yani benim musiki meftuni - yetim,

«Bezmî meyde süfehanın saza meftun oluğu»

«Nazarımda su için merkebe is - lik gibidir!»

tertibinden değildir. Hemen an - larım, hem çalarım, hem söylerim, hem yazarım.

Yine meftunu olduğum bazı yük - sek şahsiyetler vardır. Ruhî Bağ - dadiden tutun da, Füzûlilere, Ne - dimlere, Bâkîlere, Nefîlere, Galip dedelere, Hayyılara, birbirine benzemiyen ayrı ayrı meftuniyet - lerim, ayrı ayrı hayranlıklarım ve hürmetlerim var. Yine bu cüm - leden olarak İsmail Dedefendi merhumun da hayranı, meftunu, perestîşkârıyım.

Arap Musanın bir radyosu var - dır. Geceleri alaturka saz çalarken oturup orada içer, kendi kendime, gönlü eğlendiririm. Kimseciklere hiçbir zararım yoktur. Dün gece güzel bir hüzzam faslı vardı. Dede - nin de bir şarkısını çaldılar; gayet de güzel okuyorlardı. O aralık, gö - züm, masanın üzerine yayılmış bir gazeteye ilîşt. Garip tesadüf... Yahya Kemal'in «İsmail dedenin

ölümü» diye bir rubaisi vardı ü - zerinde... onu okudum, bir daha okudum, bir daha okudum, ezber ettim. Rubâi şuydu:

«Tuna giriftar olarak Minada»

«Can verdi cehennem gibi bir hummada»

«Fâni ise öz bestelerin hallâkı»

«Doğmak, yaşamak nâfiledir dün - yada»

«Allahım! Okudukça coş - tum, coştukça içtim.. İçtikçe oku - dum. Okudukça coştum; içtim. Oku - dum, içtim, okudum, içtim. Ni - hayat efendim, «mesti lâ ya'kil» ol - muşum. Méyhanelen çıktım. Yol - lar sallamıyor. Gözlerim bulutlar arkasından bir şeyler görüyor ama - ma, ne gördüğümün farkında de - ğilim. Nihayet, Divanyolunda, ya - ya kaldırıma düşüp kalmışım. Bekçiler gelip kaldırmışlar. O ara - lık, boyuna «İsmail dedenin ölü - mü» nü okuyordum. Artık ezber etmişim. İnsan, ne kadar sarhoş ol - sa, yaptığını biliyor, ertesi gün hatırlıyor amma, işte, o anda ken - dine hâkim olamıyor. Bekçiler be - ni karakola götürmek istiyorlar. Halk etrafımıza birikmiş. Ben git - mek istemem. Aman efendim... O aralık, aklıma neler geliyor, bo - yuna söylüyorum.

Hüseyin Rifatın Hayyamdan ter - cüme bazı rubailerini okuyorum.. Meselâ:

«Besliyen meyle beni yârânım»

«Su sararmış yüzüm olsun yâkut»

«Gasledin mey ile, hattâ yapınız»

«Bana bir asma dalından tâbüt»

Yine meselâ:

«Zühreden Mâha kadar devret - tim»

«Görmedim mey gibi meclis-ârâ»

«Şaşarım aklıma meyhanecinin»

«Sattığından daha dîlber mi para?»

Yine meselâ, ilk mısramı şimdi hatırlamıyorum, gece tamam söy - lemistim:

«Gönlümü mey ile tesir ediniz»

«Hâki cismim ile tuğla yapıpaz»

«Babı meyhaneyi tâmir ediniz»

Başma toplananlar, gecenin geç vaktinde kim olacak? Tabii, hiç biri söylediklerinden bir şey an - lamıyor. Zaten, ben de, kimbilir nasıl geveliyerek, lafları ağzımda ezip çığneyerek söylüyordum? Bir aralık da, bekçiler:

— Haydi yürü! dedikçe,

— Gideriz derken, aklıma, Nailî Kadimin «gideriz» redifli gazeli geldi; onu okumağa başladım:

«Havayı aşka uyup küyi yaredek gideriz»

«Nesimi supha refikiz bahareden gideriz»

(Devamı 6 ıncı sayfada)

HALK

SÜTUNU

Evelemek isteyenler, iş ve işçi arayanlar, şikâyetler, temenniler ve müşküller

İş ve işçi arayanlarla herhangi bir müş - küllü olan okuyucularımızın mektup - ları bu sütunda mantazaman ve mecca - nen neşredilecektir. Gazetemizin doktor ve avukatı da sorularına cevap verece - klerdir. Ciddi izdivaç teklifleri de bu sü - tunda parızca negrolunacaktır.

İzdivaç Teklifleri

— 36 yaşımdayım. Kumral saçlı, e - lâ gözlü, beyaz orta boylu bir kadınam. Güzel yemek pişirir, bilhassa hamur işlerini iyi yaparım. Beyoğlu Akşam Kız Sen'at kursunda okudum. Yaşın - la mütenasip orta halli bir aile geyin - den bir erkekle evlenmek istiyorum. Esmem olmasa şayanı tercihtir. Taliple - rin Son Telgraf Halk Sütununda Zehra nâma müracaatlarını dilerim.

— Yaşım otuz iki. Boyum 1,67. On iki senedir piyasada tüccarım. Asil bir aile çocuğuyum ve kendi başıma faili muhtarım. Sevimli bir tipe malikim. Hiç evlenmedim emelim me's'ut bir yuva kurmak ve ölüncüye kadar yuvama sadık kalmak. Her şey hayal arkadaşımı tercih etmektedir. Arzu edilirse iç güve - sı de giderim. Mütenasip, güzel bir aile kızı evlenmek istiyorum. Taliplerin (Halk Sütunu Ş 23) e müracaatlarını rica ederim.

— 28 yaşında temiz bir gencim sa - natkârum 35 lira kazanıyorum. İlk mek - tep mezunuyum. Annemden babamdan mahrumum. Temiz nâmuslu bir kızla hayat arkadaşısı olmak arzusunda - yım. İç güveysi de girebilirim. Taliplerin fotoğraflarını Son Telgraf Halk Sütunu Sefer rumuzuna müracaatlarını rica ederim.

— Orta halli bir ailenin kızıyım bo - yum 1,63, yaşım on sekizdir. Koyu kum - ral yeşil gözlü, kıvrak saçlıyım. İlk ve san'at mekteplerinden mezunum. Ev işleriyle fazlasıyla âlâkadamım. Aylık gelir 80, veya 90 liradan az bulun - mayan bir vazife sahibiyile evlenip yuva kurmak istiyorum. Taliplerin (Son Tel - graf Halk Sütunu Ayla) ismine mür - caatlarını rica ederim.

Gelen mektuplar

(Bay Adil Sarıgök: Fatihlen), (Bay Cemal: Erenköy, Büyükdere ve Edir - nekapidan), (F. Ö. Halden), (G. H. S.: Fatihlen) mektuplarınız vardır.

Bayan H. Ç. T. — Dün mektuplarımı posta ile adresinize gönderdikten sonra Paşabahçe, Ramlı, Beyazıt ve Bakırkö - yünden 4 mektubunuz gelmiştir. Al - manız veya adresinize göndermek üze - re posta pulu göndermeniz mercurdur. (Bayan H. Ö. İstanbul, Beykoz, Ka - dıköyden), (Bayan H. B.: Bakırköyden, Kadıköyünden) (Bay T. U. T.), (Bay S. C. F.), (Bay Sabahaddin M.), (Bay İ - mail B.) — Bir bayan tarafından bra - kılış mektuplarınız vardır. Tekmil mek - tupların saat 15-19 arası Halk Sütunu muharririmizden aldırılması mercurdur.

Ders Veriyor

Resmî ve hususî okullar programları muvabince türkçe, fransızca, riyaziye, muhabere, usul defteri dersleri veririm. Herhangi bir sebeple mektebe gidemi - yen çocuklara tam tahsil veririm. Ta - liplerin lütfen (Halk Sütununda H. S.) rumuzuna müracaatlarını dilerim.

Aranılanlar

Samsun - Lâdik tiftin enstitüsü, ay - lık 75 lira ücretle ve ayrıca işe, iha - tesini de temin etmek üzere 40 yaşını geçmemiş, iyi daktilo bilen bir anbar memuru imtihanla aramaktadır. Talip - ler ayın 31 ine kadar mezkûr enstitî müdürlüğüne müracaat temeldirler. Devlet Demiryolları işletmesi ayın 18 - 30 yaş arasında orta mektep veya lise mezunu 1 daktilo aranmaktadır. Müsa - baka ayın 27 nei pazartesi gündür. Mü - racaat cümartesi akşamına kadardır.

Dedi, ilâve etti:

Bu söz ve bu dilek Lütfiye üze - rinde garip bir tesir yaptı ve onu bir hayli düşündürdü. Genç kadın kendi kendisine sordu:

— Ben kocamdan korkuyor mu - yum?

Buna ne:

— Evet..

Ne de:

— Hayr.

Diymiyordu. Henüz hiçbir ve - sile onu böyle bir denemeye ko - tırmamıştı. Fakat, hakikatte: Ko - casından korkmaklı mıydı? Bu so - ru kafasının içini allak bullak et - mişti. Hayal olarak ahıyordu:

— Şimdi çıkıp gitsen, bu gidiş, kocamdan korkmamak mı olur?.

Kafasının içinde kendisine çok çetin ve ağır gelen bu sorunun ce - vabını hazırlarken Naciye:

— Amma, hâlâ buradayız.

(Devamı var)

GÜNÜM TENKİDİ

Darülacezede gazeteciler pavyonu

İstanbul Belediyesi, bir fi - kir ortaya attı; ihtiyarlarımız, iş - göremez hale gelmiş gazete - ciler, münavevler, san'a - kârlar için Darülacezede bir pavyon tesis edilecek..

Birçok meslektaşlar, bu fik - rin leh ve aleyhinde söz söy - ledi.

Belediyenin, bizi, Darüla - cezede lâyik görmesi, bir nevi hakaret değil mi? Ne ise, bu tarafı geçelim?.

Bazıları da, böyle bir şeye lüzum olmadığını ileri sürü - yor. Yahut ta, bu pavyonun Darülacezeden ayrı ve uzak bir yerde kurulması isteniyor.

Bogaziçi sahillerinde, Çam - lıca sirtlarında eski yahılar, köşkler mi, yok, efendim? Madem bir hayırdır, işlene - cek, o halde, biraz daha him - met edilse de, erbabı kalem ve fikre lâyik bir müessese vü - cude getirilsen..

Bir bakıma, böyle bir mü - essese meydana gelirse, istik - balımız mümmnen demektir.

Arkadaşımız Naci Sadullah yerinde bir sual soruyor:

«Peki amma, ahır ömürle - rini böyle rahat geçirecek o - lan gazeteciler ömürlerini na - sıl geçirecekler?»

Zeki arkadaşımız, gazete - cilerin, çalıştıkları zamanlar - da zaten pek ikbal ve refah içinde olmadıklarını söyle - mek istiyor.

Refah ve ikbal içinde yaşa - mak.. Kalemle, yazı ile geçim - kek şartı.. Bu memlekette ne zor?

Size bir fıkrâ anlatayım:

Bir gün, Nasreddin Hoca - nın yolu, yabancı bir köye düşmüş.. Mezarlık arasından geçip köye girerken, taşların üzerindeki garip yazıları, Hoca - nın nazarı dikkatini çek - betmiş:

«Beş yaşında vefat eden Hacı Ahmet Ağanın ruhuna fâtiha»

Bir başka taş:

«Üç yaşında vefat eden Hafız Mehmet Efendinin ru - huna fâtiha»

Bir başkası:

«Bir yaşında vefat eden İbrahim dayının ruhuna fâti - ha»

Hoca, köy kahvesinde, köy halkı ile hoş beşten sonra, mevzuu, mezar taşlarının ü - zerindeki garip yazılara nak - letmiş:

— Sizin köyde neden böy - le pek genç yaşta vefat edi - yorlar? Sonra, beş yaşında, üç yaşında Hacı ve Hafız olu - yorlar, bu nasıl iş?.

Köyün ağası izah etmiş:

— Biz, insanları yaşadığı bütün seneleri hesap etmeyiz.. Yalnız, me's'ut, rahat, huzur içinde geçen günleri sayarız. Onlar ne kadar tutarsa, me - zar taşına yazarız.

Nasreddin Hoca, düşünmüş, düşünmüş,

— O halde, demiş, size va - siyetim olsun, ben ölürsem, mezar taşıma şöyle yazsınlar: «Yaşamadan vefat eden Nas - reddin Hocanın ruhuna fâ - tiha»

R. SABİT

Çocuk Dispanseri Ve Kütü - phanesi İçin Müsamere

Eminönü kazası çocuk Esigeme kurumu tarafından Çarşıkapıda yeni açılan çocuk dispensarının ve çocuk kütüphanesinin takviye ve tevsi maksadile hasılatı kuruma ait olmak üzere ayın 21 inci salı günü akşamı Fransız tiyatrosunda bir müsamere verilmesi kararla - ştırılmıştır. Bu müsamereye mem - leketimizin tanınmış ses ve sahne

EDEBİ ROMAN: 28

Sen de Seveceksin!

Yazan : ETEM İZZET BENİCE

— Bizi amcam bahçeye çağırı - yor. Kuzininin isim günü. Her - halde eğleniriz. Seni de beraber götürmeyi düşündük. Ömrün hep evde kapalı geçiyor. Hem biraz a - çılır, gezer, hem de bizim ve am - camın Dummardaki bahçelerini görürsün.

Lütfiye bir saniye düşündü, son - ra:

— Amma kocamın haberi yok.. Diye tereddüdünü gösterdi. Na - ciye ya bir ısrarım, ya kuvvetli bir sevginin ifadesi halinde:

— Salih beye haber veririm. Ve - remezsek bile eğer senin bizimle gelişin bir suç ifade ederse onun mes'uliyetini de kabul ederiz.

HİKAYE

Ayni serencam..

Yazan: FAİK BERCMEN

rumuşak fakat vakur bakış - larım, karşısındaki delikanlının yüzünde şaklatle gözdererek yavaş bir sesle:

— Benim yaşma geldiğin vakit muhakkak ki bana hak vereceksin yavrum, dedi. Heniz çok gençsin, ve hayat senin için daha, halli imkânsız bir muamma safhasına girmiş değildir. Sen şimdi, dünyayı yalnız sevgilinin mavi gözlerinden ibaret zannediyorsun! Bütün kaygı onun hoşuna git - mektir. Sıcak ve delikanlın nefesini ve heyecanlarını sadece «O» nun önünde şahlanıyor. Annen için benim için dökmeyeceğin yaşları, bugün «O» seni bırakıp gitti diye dökmekte tereddüt etmiyorsun!

Baba biraz dinlenmek istiyor - muş gibi uzanıp giden denize bak - tıktan sonra devam etti:

— Bazı kadınlara bir nedense pek fazla ehemmiyet veririz. Düşünmeyiz ki, kıymet verdiğimiz bu mahluklar, bir küçük kaptırı uğru - na bütün hayatımızı bir lâhzada altüst etmekten, bizi harabiye sürüklemekten asla çekinmezler. Bunca yıllık aile ocaklarını, yavru - larını, şeref ve haysiyetlerini çiğ - neyip bir maceraperestin peşine takılan düşkünlere bahsetmeye ihtizam bile yok. Gördüğün ki, «fazilet» in medlûlünü bilmiyen - ler dahi azaldı. Bana sen, artık ben yaşayamıyacağım, mahvoldum ba - ba; derken seni azarlamıyor ve hiddetlenmiyorum. Vaktile, anam da bana, bugün sana acıdığım gibi acırdı. Sana kendi hikâyemi an - tavım da belki eski kuvvetini hatırlarsın:

— Onunla ilk sevdiğim zamanlar senden daha gençtim. Ancak on sekiz yaşındaydım. O belki ben - den daha yaşlı idi. Uzunca boylu, kumral saç ve güzel, hem de çok güzel bir kızdı. E, babam da şim - diki gibi değildi yavrum, o da uzun boylu, parlak siyah gözlü ve ya - kışıklı bir delikanlı idi. Üstelik bir yaprağın kınıldanışından, bir suyun sesinden ürpercek derecede hassas ve romantikti. Ben de hayatı yalnız sevgiden ibaret sa - sayıyordum, dünyam yalnız o idi. Yıllarca sevdiğim. Ben heniz mek - tepteydim. O da okuyordu. Muhi - timizde istikbalin en meş'ut çifti diye tanınıyorduk. İstikbale ait bir sürü projeler tasarlıyorduk; hat - tı o kadar ki mobilimizin şeklini, perdelerin rengini, kütüphanemi - ze koyacağımız kitapların adını bile tesbit etmiştik. Lâkin evlâdım, herşey birteviyede kalmaz; şu ya - sayış sırasında çektiğimiz ızdırap - lar, mazhar olduğumuz saadetteler devam edileseydi, hayat ya büs - bütin tahammülsüz olurdu veya tamamille yaşanmağa değermiş.

Rüyalarımızın tahakkuk dev - resini yaklaşıyordu. Bizim ufk - umuzda sade kendimiz vardık. Her - şey bizi kişiydi. Mekepten çıkın - ca, herkes gibi iş aramıza koyul - dum ve hiç de fena denmeyecek derecede kazançlı bir iş buldum.

Nişanım benden memnundu, ba - na olan sevgisi senelerle beraber olgunlaşmış, çoğalmıştı. Onun yü - zünden bazan bir melek kadar iyi olan annemi bile incitmiyor ve ağ - latıyordum. Şimdi sağ olsaydı öm - rümün geri kalan kısmını ondan af dilenmekle geçirirdim. Biz böyle - yiz, bazan burnumuzun dibinde geçen en vuzuflu hâdiseleri dahi görmekten âciz kalırız. İçinde bu - lduğumuz çemberden sıyrıldık - çimizde, gâflitemizin farkına var - maktâ gecikmeyiz. Şu var ki, bize pek büyük fedakârlıklara malola - cak mazhariyetlerden sakınmayı bilmeliyiz; sonu ekseriya felâkete müncer oluyor.

Benimki de böyle oldu. Geceli gündüzlü çalışmam bir buçuk sene sürdü. Lâkin bu müddet zarfında erimiş ve zayıflamışım. Bütün say ve gayretim bir hedefe matuf bulunuyordu. Annem bu hali gö - rüyor ve üzüntüsünü belli etme - mek için bu yolda benimle hiç mü - bahase etmiyordu. Nişanım da bir uğursuzluk seziyor gibiydi. Fil - vaki nişanım bazan benden öyle acııp şeyler istemeğe başlamıştı ki, ben de hayretten kendimi ala - mıyordum. İsimin çokluğundan o - nu sık da göremiyordum. Neticede kansız düşmüşüm, ve bir kış gü - nü fena bir soğuklama tesirile hastalandım. Lâkin hastalığa al - dırınarak yine işime devam et - tim, bununla beraber iyileşeceğime daha fena oldum.

Bir sabah büyük bir sıkıntı ile kalktım, zorla adam atıyordum. Öğleye doğru masamın başında ça - hırken ansızın göğsümde bir kaynaşma ve boğazımda tatlı bir gıcık duydum. Tuvalete kadar zor yetiştim. Kızgın ve köpüklü bir kan lâhzada beyazımsı bo - yadı; mütemadiyen kan kusuyor - dum. Sanki damarlarım boşah - yordum.

Hastalığımın imtidadınca nişan - lım bir iki defa beni ziyarete gel - di. Sonra şifasız bir hastalığa tu - tulmuş olduğumu öğrenince pos - tayı kesti ve bir daha da yüzünü göstermedi. Aradan altı ay ge - cmeden onun bir hayli dünyalı - olan bir mühendisle evlendiğini duydum. Evvelâ şaşardım. inan - mak istemiyordum, isyan ettim haykırdım; lâkin boşuna. Sonra - ları aştım ve bir gün onun evvel - ce mevevdiyetinde bulunan yer - nin boşaldığını hissettim.

İki senelik bir tedaviyi müte - akip eskisinden daha iyi bir suretle hayata yeniden başladım. Bir mü - det sonra da akıllı, müstfik ve kül - türürlü bir kıza evlendim. Annem bana herşeyi vermişti. İkutu, sa - adeti ve beşeri hazrı.

Şimdi yavrucağım, kafandaki kara bulutları uzaklaştır ve ay - dınlık bir âleme çıkmaya çalış. Ha - yatın seyri pek seridir. Bir genç kızın sapık kaptırına, süsürüz ve zavalı hareketine omuz silmek lâzımdır. Çünkü bir gün, gelecek vaktile yapmış olduğun bu çılgınlı -

Biraz da Şaka

Kadın dostluğu Sonradan farkı - na vardı ise...

Aydınlık bir yaz gecesi... Vakit çok geç... Büyükanın muhte - şem otellerinden birinde... Oda kapısı vurulur:

— Tık, tık! A
— Kim o?
— Açmız!
— Açmam, soyunuyorum.
— Kuzum, rica ederim, açınız!
— Siz kimsiniz?
— Bir genç!
— Ne istiyorsunuz?
— Aşkel!
— Gevreklik sevmem!
— Çok güzelsin.
— Ahmâksınız!
— Çok zenginim.
— Aptalsınız!
— Size âşkım!
— Budalasınız!
— Açmıyacak mısınız.
— Hayırl!
— Fakat samimi arkadaşınız Be - dianın nişanlisim.
Genç kadın yarı çıplak kapıyı a - çar:

— Bunu miçin daha evvel söyle - mediniz?

İki memur arasında
— Bakkala, kasaba, ekmekçiyi elli lira borcum birikti.
— Ne yapacaksın?
— Mahalleyi değiştireceğim.

SARHOŞ

Ayyaşın biri meyhanede adam - akıllı içmişti. Tam çıkıp eve gide - ceği sırada, kendisini aramaya ge - len karısı ile karşılaştı.

Kadın, kocasının perişan halini görerek:

— Şu kıyafetine bak! Bu kılık - la elâlemin karşısına çıkmıya u - tanmıyor musun? diye bağırdı.
Sarhoş boynunu büktü:
— Hakın var, utaniyorum ka - rıncım, dedi ve tekrar meyha - den içeriye girdi.

Bayan— Boyuna zil çalıyorum, bir türk gelmiyorsun.
Hizmetçi kız— Affedersiniz, vak - tile telefon idaresinde idim. Zil se - sine aldırış etmedim de...

Bursaya giden kayakçılardan biri Uludağda deremsi bir yere yu - varlandı:
— Eyvah, dedi, karların içinde zatürreeye tutulacağım.

Doktor, zengin hastasının tama - mîle iyileştğini anladıktan sonra, hastanın biricik vârisi olan kardeş çocuğuna dönerek dedi ki:
— Cesaret azızım, amicanız iyi - leşti.

Hapishanede

Gardiyan— (Mahkûmu göster - rek) İste yirmi senedir burada o - lan bir adam...
Gazeteci— Suçu nedir?
— Ne bileyim, Kendisi bile u - nutmuş!

İçin hiçliğini ve boşluğunu idrak edecekler, ve o zaman, senin gü - leceğin şekilde değil, muhtarip bir eda ile hatıralarını yoklayacaktır.

Çok dâhn bir adamdı. Bir gün ağır hasta olduğunu ittiği bir ah - babını yoklamaya gitmişti. Kapi - da, hastanın oğlu ile karşılaştı.
— Baban nasıl? diye sordu.
— Sizlere ömürl!
— Yaaa! Nasıl oldu böyle?
— Birdenbire öldü. Bir iki gün evvel hali biraz iyiliğe dönmüştü. Sonra ne oldu bilmiyoruz, yavaş yavaş, hattâ kendi bile farkına var - madan öldü.

Bu izahatı dâlgın dâlgın dinli - yen adam:
— Vah, vah! dedi, eğer sonradan farkına vardıysa, o daha feci ol - muştur!

Yapabilir misiniz?

MAHKEMEDE

Reis (suçluğa)— Karımı ne di - ye öldürdün?

Suçlu— Artık dayanamaz oldum bey reis... İçki dersiniz, iğir, kü - für dersiniz, eder, tabak, çanak, hemen her gün kırar. Bunlar ye - tismiyormuş gibi, şimdi de eve ge - ce yarılar gelmeğe başladı.
— Öldüreceğine, boşasaydın.

Suçlu— Mümkün değildi. Onu aldığım zaman, bizi ancak ölüm ayırır diye yemin etmiştim.

En büyük delil

Baba— Oğlum, mektepten mem - nunsun ya!

Çocuk— Evet baba!
— Canın sıkılıyor mu?

— Evvelce hiç tanıdığım yoktu, canım sıkılıyordu. Şimdi alıştım.
— Alâ... Hocaların da senden memnun mu?

— Evet, hepsi memnun!
— Nereden biliyorsun?
— Müdürün kendisi öyle söyle - di.

— Ne dedi?

— Dün, beni odasına çağırdı:
«Oğlum, dedi, eğer mektepteki bü - tün talebe senin gibi olsaydı, bir dakika düşünmez, mektebi kapa - tırdım.» Gördün ya baba?

Hangisi fazla?

Herkesin bir merakı vardır ya! Bizim Bay H. da istatistik merak - lıdır. İstanbulda yangınları, ci - nayetleri, kazaları, furtunaları gü - nü gününe noteder ve hepsini de ayrı ayrı dosyalarda saklar.

Son günlerde yeni bir meraka düştü. Gazetelerde ne kadar evlen - me haberleri varsa, hepsini dik - katle takip ediyor.

Arkadaşları bir gün sordular:
— Ayrı olmasın sormak amma, bu izdivaç haberlerini ne diye top - luyorsun?

— Memlekette erkek nüfusu a - zalıyor diye bir söz işittim. Onun miktarını anlamak istiyorum.
— Nasıl anlayacaksın?

— İzdivaç ilânlarına bakıyorum. Evlenen kadın mı daha fazla, yok - sa erkek mi?

Acaba?

Bir mecliste, halkın rağbet gös - terdiği bir doktorun isminden bah - sediliyordu. Birisi dedi ki:

— Müthiş para kazanıyordu.
Öteki ilâve etti:
— Bilmem, hastalarından para istemek âdeti değildi.
Bunun üzerine diğeri sordu:
— Ya ne yapar? Paraları vere - seden istiyor galiba!

— Damadınız çok iyi bir zatl.
— Evet, yedi lisanla sükut et - mesini bilir.

Tarihçilerden sormalı

Şairlerimizden birine sormuş - lar:

— Erkekler kadını nasıl ayırt e - dersin?

Düşünmüş:
— Vallahi benim bildiğim, de - miş, erkek pantolon ceket giyer, kadın da fistan, manto ve saire...

— Ya ebise icat edilmeden?...
Yani her ikisi de kırılçılak iken...

— Şu cevâbi vermiş:
— Vallahi o kadar incisini bil - mem. Ben şairim, müverrih de - gim. Onu tarihçilerden sormalı.

— Öldüreceğine, boşasaydın.

Suçlu— Mümkün değildi. Onu aldığım zaman, bizi ancak ölüm ayırır diye yemin etmiştim.

— Söyleyiniz bakalım, bu dün - yada rakı kadar muzır ne vardır?
Nasılca, dinleyicilerin arasına karışmış olan bir ayyaşın sesi du - yuldu:
— Terkos suyu!

No: 58

Yazan: RAHİM YAĞIZ

Deniz Fedaileri

OSMANLI - İTALYA HARBİNDE TRABLUS GARB ve ADALAR MUHAREBESİ

Balıktan dönen iki kayıkçıyı çevirdiler

— Bilmiyoruz. Biz, gündelik ha - yatını denizin lûtfundan bekliyen, karda, kışta, yağmurda, soğukta, gece, gündüz demeden bir lokma - nın tedariki için çırpınan iki ca - hil ve görgüsüz balıkçıyız. Ne do - nanmadan anlarız, ne de harp gemileri hakkında malûmat edin - meğe uğarabiliriz. Binaenaleyh bu bususta birşey söyleyemeyeceğiz.
Süvari bulunan İtalyan deniz binbaşı a hırsla haykırdı:
— Sâz her şeyi biliyor ve söyle - mek istemiyorsunuz. Fakat ben, değil sizin gibi iki inatçı dil sa - hibini, balıkları bile konuşturacak usul ve çareyi bilirim.

Sonra da arkasında iki süngülü ile esirleri kumandanın yanına çı - kararak mülâzime emir verdi:

— Bu köpekleri kömürlüğe atın. Şimdilik kırbaç altında kömür kur - makla istirahat (!) etsinler... Ko - nuşturmak için icap edenleri de yapmayı ihmal etmeyin!

İki Türk balıkçısı İtalyan bah - riyeollerinin dipçik darbeleriyle sü - rülerek kömürlüğe atıldı.

İtalyan muhribi o geceyi ışık yakmadan Merto önünde geçir - mişti. Ertesi günü şafaktan sonra kıç gönderinde İtalyan bandrası sallanan bir harp gemisinin li - man ağzında durduğunu gören a - halli kuşkulmuş, bu geminin bu - raya geliş sebebinin hükümet me - murlarından sormaya kalkışmıştı.

Liman reis vekili Murtaza efen - di ile makallı jandarma karakol kumandanı Şaban onbaşı bu mü - racata şöyle cevap verdiler:

— Komşu bir devletin harp ge - misidir. Ziyaret maksadile gel - miş olabilir. Gerçi bize böyle bir ziyaret hakkında haber verilmiş değildir. Siz müsterih olun, işini - ze, gücünüze dönün. Biz, şimdi gider, öğrenir, size de iş anlatırız.

Halkın bir kısmı işlerinin başı - na döndüler. Limana biriken bir kısım meraklıların türlü tahmin ve tefsirleri arasında yama iki jan - darın alan onbaşı ile liman reis -

veklili Murtaza bir kayıkla yaba - cı gemiye gittiler.

Kayık, İtalyan harp gemisinin lumbaz ağzına yanaşınca nöbetçi işaretle içindekilere kıpırdanma - malarını söyledi. Biraz sonra lu - bar ağzına gelen bir mülâzım - ın mündaki tercüman vasıtasile yuktakilere sordu:

— Ne istiyorsunuz?

Murtaza efendi atıldı:

— Ben liman reis vekiliyim.

Sonra Şaban onbaşısı işaretle h - lâve etti:

— Bu da limanımızın jandarma karakol kumandanı Şaban onba - şısı. Buraya gelişiniz hakkında ken - di hükümetimizden hiçbir emir almadık. Fakat usuldendir. Bir harp gemisi herhangi bir limana uğrarsa mahalli liman reisi ona «hoş geldiniz» demek ve ziyare - tini sebebi sormakla mükelleftir. Bu maksatla gemiye gelmiş bulun - yoruz.

Düşman deniz zabiti tercüman bazı kelimeler söyledi, tercüman da bunları türkçeye çevirdi:

— O halde buyurun, yukarı ka - bilirsiniz.

Başta Murtaza Efendi, onu takı - ben Şaban onbaşı ile arkasından jandarmaları silâhlarla birlikte gemiye çıktılar. Önerine düşen deniz zabiti ve tercümanın refa - katinde yürünülerek düşman se - finesinin baş salonuna alındılar. Bir dakika yalnız kaldılar. Ter - cüman onlara:

— Kumandana ziyaretinizi ha - ber vereceğiz. Şimdilik burada bir dakika istirahat ediniz!

Diğer zabitle birlikte dışarı çıkmıştı.

Bekleme uzun sürmedi. Birkaç dakika sonra kamaranın kapısı açıldı. İçeriye bir deniz zabiti ile bir munga silâhı nefer girdi. Ka - pının yanından durdular, tercüman tekrar içeri geldi. Dudaklarında seytanca bir gülücüğün izleri gör - rünürken anlattı:

(Devamı var)

Senenin En Büyük Komedi

GEL BARIŞALIM

İRENE DUNNE - GARY GRAND-RALF BELLAMY

Pek yakında LÂLE'de

Bu hafta müs tesna olarak

Yarın akşam SARAY Sinemasın

1940 senesinin en büyük sinema şaheseri olarak telâkki edilen ve CLAUDETTE COLBERT - HENRY FONDA tarafından harikulâde bir tarzda - yaratılan

VAHŞİ KOŞU

Tamamen renkli... Zengin ve büyük mizansenli... Mühim ve alâ - ka bahş mevzuu... Büyük bir aşk romanını çerçevesiyle müssesir ve hissi sahneler.

Tırmadığımız dağın sağında ve solunda derin uçurumlar vardı. Önümüzü kale gibi yüksek kaya - lar kaplamıştı.
Yeniçeri azap askerleri bu dik kayaları bir keçi gibi tırmıyor - lar ve aşuyorduk. Bu askerler içim bilir böyle kaç dağ aşmışlar ve ha - yatlarında kaç muharebe görmüş - lerdik. Biz acemiler çok sıkıntı çe - kiyorduk.
Hele üstümüzde bulunan arızlar çok ağırlık veriyordu. Biz daha ilk yola çıkan acemilerdik.
İhtiyar yeniçeriler dediğim gi - bi daldan dala kayadan kayaya çekerek yürüyorlardı.
En çok beni hayrete düşüren posta tatarları idi. Bunlar, ayakla bile geçilmez kayalık ve dağlık a - razide hayvanlarını bir aşağı, bir, yukarı yol bulup sürerek emirler götürün getiriyorlardı.

(Devamı var)

Birdenbire kayalıkların derin - liklerinden bir gürleme geldi. Bu ses top sesi idi. Hepimiz kulak ka - barttık.
Mehmede sordum:
— Kurt, ne oluyor?
— Muharebe galibâ!
— Amma, ortada bir telaş yok.
— İleride oluyor herhalde...
Toplar, tekrar tekrar patlı - yordu. Toplar, sıkı gürliyordu. Herkes hem yürüyor, hem de konuşur - konuşmasını durdurmuştu. Kulak kabartmış toplara ve ileride naz - ediyordu.
Baktım yüzbaşının hayvanı ö - müştü. Hayvanı bin müşkülâta yedeğe götürüyorlardı. Artık da - ları aşmıştı. Bir meyilden iniyor - duk. Sağ tarafımızdan deniz ge - zikliyordu. Bayraktarımız bay - rağı, bayrağın mızrak direğine sar - rıy yürüyordu.

(Devamı var)

YAVUZ SULTAN SELİM

Halifeler Diyarında

No. 102 Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Hazırlanınız, Memlûklerle çarpışmaya gidiyoruz

Ağrıbozcular, okçular, mızraklı - lar, harbedarlar ve herkes bağır - mağa başladılar:

— Yaşasın yeniçeriler...

Sancaktarlar, sancak sallıyor - lar, bir yandan da tamburlar harp havası vuruyordu. Herkes düşman önünde imiş gibi yorgunluğunu, sığağı unutup adamlarını sıklaştı - rmağa başlamıştı.

Emirler o derece sür'atli icra olunuyordu ki, bu intizama hay - ret etmek elde değildi. Ordu â - deta bir makine gibi hareket halin - de idi.

Hele, o tatarların emir götürüp getirmeleri bir bârîka idi. Bütün ordu emirlerini bu tatarlar yükü - rum sür'atle bir yandan bir yana veriyorlardı.

Ordu kumandanları, büyük ku - mandanları, en ufak neferine ka - dar emirleri götürüp getirenleri hiç yormadan telâkki ediyorlardı.

Tatarlar, hayret edilecek insan - lardı. Bunlar, padişah emirlerini bir yandan bir yana dakikası daki - kasına işliyorlardı.

Ordu Meisi nehrî vadisine gi - rinceye kadar daha hiç kimse bir

şey bilmiyordu. Fakat ordu sağa dönmüş yeniçeri ihtiyarları Mısır üzerine sefer olduğunu derhal an - lamışlardı.

Mehmet bana:
— Karabulut çok geçmeden ve belki de şimdi muharebeye baş - layacaktır.

Dedi. Sözlerine şunu da ilâve etti:

— Karabulut, seni göreyim... Büyük bir kahramanlık göster... Yavuz Sultan Selimin iltifatına mazhar ol! O da büyük bir adam sırasına geç olmaz mı?

Mehmet, söylemeye de ben ka - fâma koymuştum... Ya, ölecek - tim, yahut büyük kahramanlıklar gösterip kaç kalarak padişahın ya - kın bir bendesi olacaktım.

Aylardanberi yürüyorduk... Fa - kat bütün bu yürüyüşe rağmen alaylarda tek bir intizamsızlık yok - tu. Yüz binlerce deve ordumuzun çadırlarını taşıyordu.

Hele erzak bolluğu... Yiyecek i -

çecek gani idi. Konak yerlerine geldik zaman herşeyi hazır buluyorduk. Yeniçeri kazanı daima kayınıyordu.

Çadırlarımız görölmeğe sezadı. Yüksek oda gibi çadırlardı. Bu çadırların içleri canfes kumaşlarla işlenmişti.

Yüzbaşının çadırı bir saray gi - bi büyüktü... Kimbilir büyük ku - mandanların çadırları ve çadır halkı efendi nasıldı?

Ordunun suyu kırıbalarla, tu - lumlarla, develerle taşınıyordu ve her birimizin su kırıbalı vardı.

Padişahın verdiği emir üzerine sağa yürüyorduk. Bütün bir gün ve gece molalar vererek yürüdük.

Ertesi sabah dağlara tırmadık. Meğer Bilan boğazı denilen bir yere yürüyörümüz.

Yüzbaşım, dağlara yükseirken bize dönerek bağırdı:
— Kahramanlarım... Meşhur Bi - lan boğazına geliyoruz.

İhtiyar yeniçeriler göyle komu -

SON 24 SAAT İçindeki Hâdiseler

(Bu yazının metinleri Ana-
dolu Ajansı bültenlerinden
almıştır.)
Telhis eden: MUAMMER ALATUR

Müstakil Fransız ajansı şayanı
dikkat bir telgraf veriyor. Reynold
Nevois diplomatik muharririnin
zannettigine göre İtalya'ya tam bir
hizmetten kurtarmak için Hitler-
le Musolininin hazırladığı mülâ-
kat, Yugoslavya ve Bulgaristana
birer ultimato vererek Alman ve
İtalyan kuvvetlerle evvelâ Yu-
nanistana, sonra da Türkiyeye hü-
cum etmek için Alman kışatının
serbestçe bu memleketlerden geç-
mesine müsaade edilmesini iste-
mektedir. Bu hareketin gayesi
Karadenizde ve Türkiye'nin Ak-
deniz sahillerinde bulunan deniz
ve hava üslerini ele geçirmektir.
Bu plânın tıhakkuku için «Sov-
yet Birliğinin müsaade e-
deceği ve Balkanlarda nazi ta-
hakkukunun tam olarak teessüs
eyliyeceği farzedilmiştir. Bu plân-
nın Fon Ribbentrop tarafından
hazırladığı ve Musoliniye de bil-
dirildiği söyleniyor.

Bu havadisı veren aynı gazete,
şunları ilâve ediyor:

«Fakat Türkiye sağlam ve azim-
kârane durmaktadır. Ankara'da
İngiliz - Türk kurmayları arasın-
da yapılan konuşmalar bilhassa
manidardır.»

Muharrir, Türkiye hücumu uğ-
radığı takire İngilterenin Türki-
yeye yardım edeceği hakkında ver-
diği teminatın tamamen ifa edi-
leceği kanaatinde.

HİTLER-MUSOLİNİ MÜLÂKATI

Londradan gelen haberlere gö-
re, Almanya, İngiltereye karşı bir
istilâ hareketine geçmeden önce,
bir hücum plânı hazırlamak üzere
Musolini; Hitler tarafından Al-
manyaya davet edilmiştir. Bu mü-
lâkatın önümüzdeki 24 saat için-
de Münih veya Salzburgda vuku
beklenmektedir. Bu mülâkat, Hit-
lerin İtalyadaki nüfuzunun geniş-
lediğine dair yeni bir delil sayıl-
maktadır.

Sunday pispach gazetesine gö-
re, Hitlerin hedefi, İngiltereye
evvelâ Akdenizde mağlûp etmek-
tir. Alman tayyarelerini Sicilya-
da yerleştirerek Akdenizi ikiye
bölme gayesi güdülmektedir. Bir
Amerika menbaı, bu mülâkatta
Fransız askerî şeflerinin de bulu-
nacağını yazmakta, maksadın,
Fransız filosunu ele geçirmek ol-
duğu ilâve edilmektedir. Buna im-
kân hasıl olduğu takdirde, muhav-
er birkaç saffiharp gemisiyle 40 kadar
denizaltı kazaamış olacaktır.

İsviçre gazetelerine göre, Hitler,
meğhul bir semte doğru Berlin'den
hareket etmiştir. Musolininin de
Romadan ayrılmış olduğu haber
verilmektedir.

İTALYADAKİ ALMAN KİTAATI

Röyferin diplomatik muharriri,
İtalyada mühim miktarda Alman
kıt'alarına bulunduğu inan-
mamaktadır. Henüz bir işgal or-
dusu bahis mevzuu değildir. Ge-
ten Alman kıt'aları, bilhassa mü-
tehasşis ve yardımcı cüzitamları
rile beraber hava filolarından ve
hava dafi bataryaları, nakliye
müfrezelerinden mürekkeptir.

Alman tayyarecileri Sicilya a-
dasına yerleşmekle beraber, Sicilya
ile Tunus arasındaki kanal,
mihverin kontrolü altında değildir.
Bu kanal çok geniştir. Diğer ta-
raftan Malta kalesi, Graziani or-
dularına gönderilecek takviye kıt-
alarının yolunu kesmektedir. Baza
havaretti faşistler, Alman yardımını
ile İtalyanın mukavemetinin art-
tacağını tahmin etmektedirler.

Almanlar, hiçbir zaman müte-
fikleri İtalyanlara karşı fazla itim-
nat beslememişlerdir. Fakat, İ-
talyanın zayıflaması tahmininden
daha evvel başlamıştır. Bu suretle
Almanlar, kendilerini, Akdenizde
vahim ihtilâfların tehdidi altında
görmüşlerdir.

MALTAYA HÜCUMLAR

Almanlar Malta üzerinde muh-
telif keşif uçları yapmışlardır.
Beş Alman tayyaresi düşürülmüş-
tür. Muhtelif Alman tayyarelerine
de isabet vaki olmuştur.

Mussolini ile Hitlerin bu-
gün buluşu görüşecekleri
anlaşıyor. Son yirmi dört
saatin en mühim hâdisesi
budur. İki Totaliter Şefin
her mülâkatını, mutlaka
mühim bir askerî ve siyasi
hareket takip eder. Alman-
yanın, bu sefer Akdenizde
harekete geçeceği tahmin-
leri kuvvet buluyor. Baza
mahfillere göre, Almanya,
İngiltereye karşı bir istilâ-
ya teşebbüs etmezden ev-
vel, İngiltereyi Akdenizde
mağlûp etmek azmindedir.

Maltaya dün yapılan bir tayyare
hücumunda bazı hasar vukua gel-
miştir. Bu Alman taarruzunda İn-
gilizler altı tayyare düşünmeğe
muvaffak olmuşlardır.

İki İngiliz avcı tayyaresi gair-
tir. Birinin pilotu sağdır.
İngiltere ve Almanya üzerinde
dün hava faaliyeti olmamıştır.
Manş sahillerinde uzun menzilli
toplar karşılıklı düello etmişler-
dir. Son zamanlarda Alman hava-
cıları daha çok Akdeniz muna-
kasında faaliyete geçmiştir.

PETEN LÂVALLE BARİŞMİŞ

Vişiden resmen tebliğ edildiğine
göre, Mareşal Peten dün Lâval
ile bir görüşme yapmıştır. Bu gö-
rüşme ile Mareşal Petenle Lâval
arasındaki suítefahhümlerin orta-
dan kalktığı bildirilmektedir. Si-
yasi mahfiller, bu görüşmelerin
yakında bir takım siyasi aksülâ-
meler doğuracağı kanaatinde-
dir. Görüşmeden sonra Lâval, otomo-
bille Paris'e gitmiştir.

RUZVELT YEMİN EDİYOR

Ruzveltin üçüncü defa Ameri-
kan Cumhuriyetlisine intihabı do-
layısıyla yemin merasimi bugün ya-
pılmaktadır. Ruzvelt, bu münase-
betle 12 dakika sürecek kısa bir
nutuk söyleyecektir.

Amerikanın İngilteredeki sabık
büyük elçisi Kennedy dün akşam
radyoda bir nutuk söylemiştir.

Sabık elçi bilhassa demiştir ki:
— İngiliz milletinin maneviyatı
çok yüksektir. Fransız hezimetini
vuku bulduğu zaman İngilterenin
hali acınacak vaziyette idi. İn-
gilizlere müdafasız, Avrupalın mu-
kadderatı İngiliz adalarının fethine
bağlı idi. Fakat, Almanlar mak-
satlarına ulaşamamışlardır. Ame-
rikanın derhal harbe girmesine ta-
raftarım. Emniyetimizi korumalı
ve silâhlınamalıyız.

VİLKİ SEFİR MI OLACAK?

Cumhuriyetçi partisinin eski
cumhurreisi namzedi Vilki salı
günü İngiltereye hareket etmeden
önce Ruzvelt ile görüşme yapa-
caktır. Vilkinin Amerika hüküme-
ti tarafından İngiltereye sefir tay-
in edileceği söylenmektedir.

Vilki yakında İngiltereye gele-
cektir. Vilkinin avam komarasın-
da bir nutuk söyleyeceği haber ve-
rilmektedir.

İNGİLİZ DENİZ TİCARET GEMİLERİ

İngiliz deniz ticaret nezareti
parlamento müsteşarı Arthur Sal-
ter, Amerikan gazetecilerine ver-
diği beyanatta, verilen zayıata
rağmen, hâlen, İngilterenin 1939
da malik olduğu vapurlarının to-
nülâto mecmuunun yüzde 97 sine
sahip bulunduğunu söylemiştir.
Salter, bu sene İngilterenin dış-
rıdan silâh, vapur ve tayyare ge-
tirtmek ihtiyacında olduğunu da
ilâve etmiş, istikbale emniyetle
baktığını söylemiştir.

AFRIKA HARBI

Kahiredeki İngiliz umumî ka-
rargâhının bildirdiğine göre Lib-
ya cephesinde bir değişiklik yok-
tur. Sudanda, İngiliz kıt'aları Kas-
salayı yeniden işgal etmişlerdir.
İtalyanlar, bu hareket esnasında
çok zayıt vermişlerdir. Düşman
ric'at etmektedir. İtalyanlar Kas-
sala civarındaki kuvvetli mevzi-
lerini de tahliye etmek mecburi-
yetinde kalmıştır.

Diğer bir habere göre, İngiliz
subay ve erlerinden mürekkep
kafileler, Habeşistan hududundan
600 kilometre içeride, Habeş va-
tanperverlerinin İtalyaya karşı
mukavemetini tanzim etmekte,
Habeşlere yeni silâharm kulla-
nımasını öğretmektedir. İngiliz-
nımsını büyük miktarda silâh ve mal-
ler, mühim miktarda silâh ve mal-
zemeyi Habeşistana sokmağa mu-
vaffak olmuşlardır.

İtalyan Habeşistanda büyük bir

ŞEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÜTÜN DÜNYADAN SON HAVADİSLER

Kassalanın zaptı çok ehemmiyetli görülüyor

Kahire 20 (A.A.) — Radyo Ko-
lombiya:

İngilizler tarafından Kassala'nın
zaptedilmesi, Habeşistan ve Erit-
reye yapılacak taarruz için fev-
kalâde ehemmiyeti haiz olduğu
tebarüz ettirilmektedir.

Kahire 20 (A.A.) — Radyo Ko-
lombiya:

İtalyanlar, geçenlerde tahliye et-
tikleri Eladem tayyare karargâ-
hını, bugünlerde bombardıman et-
mişlerdir.

Ruzvelt Vilki ile görüştü

Vaşington 20 (A.A.) — Radyo
Kolombiya:

Mösyö Ruzvelt, yarım saat müd-
detle mösyö Wendel Vilki ile gö-
rüşmüş ve İngiliz Başvekili Mösyö
Çörçile verilmeğe üzere kendisine
hususî bir mektup tevdi etmiştir.
Mösyö Vilki öbür gün İngiltereye
mütevcehhen hareket edecektir.

Asker gözüle cepheler

(1 inci sahifeden devam)

İzler tarafından işgal edildiğini
bildiriyor. Burada İtalyanlar çok
zayıt vermiş, ve ric'ate başlamış-
lardır. Habeşistandaki Habeş mil-
liyetperverlerinin teşkilâtlandırıl-
ması işi de çok ilerlemiştir. Habe-
şistanda yakında, yerlilerin İtal-
yaya karşı büyük ve kuvvetli bir
cephesine açılmasına intizar edilebilir.

Yunan cephesinde yeni bir hâ-
disesizdir. Kış ve kar dolayısıyla,
harekât ağır gidiyor. Fakat, teşeb-
büs daima Yunanlıların elindedir.
Mevzî hareketler, Yunanlıların
lehine neticeleniyor. Avlonya Yu-
nan tayyareleri tarafından yeni-
den bombardıman edilmektedir.

En mühim mesele, Akdenizde,
yeni ve kanlı muharebeler arife-
sinde bulunduğunu gösteren e-
marelerdir. Almanlar, Sicilya A-
dasına tayyare tahşit ediyorlar.
Maltanın bombardımanı sıklaşmış-
tır. Almanlar, İtalyaya hava kuv-
vetleriyle yardım etmek suretile
iktifa edebilecekler mi? Yoksa, şarki
Akdenizde, yeni kara cephesi aç-
mağa teşebbüs edecekler mi? Asıl
mesele budur.

Alman hava yardımı dolayısıyla,
İtalyan tayyarelerinin Yunan cep-
hesinde daha fazla miktarda ve
sık sık görüneceği tahmin edilebilir.

Muamele vergisi

(1 inci sahifeden devam)

olunmuştur. Şehrimizdeki bu ka-
bil müstesseseler sahipleri bugün-
den itibaren 1 ay içinde Adalar,
Beykoz, Sarıyer ve Bakırköy kaza-
larında malmüdürlüklerine, diğer
yerlerde İstanbul muamele vergisi
şefliğine müracaat ederek götürü
vergi talebile bir beyanname ve-
receklidir. Bu suretle defter tut-
ma ve kâtip ücreti verme masrafları
kazanılmış olacaktır.

Habeş ordusu hazırlanmaktadır.

YUNAN HARBI

Yunan Bahriye Nezaretinin bil-
dirdiğine göre, kapitan Mişel Hacı
Konstantinin komutasındaki Pro-
teus Yunan denizaltısı Sardenya
ismindeki 11500 tonluk bir İtalyan
nakliye gemisini tahrip etmiştir.

Londradan gelen haberlere gö-
re, İtalyanlar, Yunanistana yeni-
den sevkıyat yapmaktadır. İtal-
yanın, Alman tayyareleri gelmesi
üzere boş kalan tayyarelerini
Yunanistana gönderecekleri anla-
şılmaktadır.

Yunan tayyareleri Avlonya li-
manını yeniden bombardıman et-
miştir. Cephelerde Yunanlıların
lehine neticelenen mevzî bazı
mahdut hareketler olmuştur.

Fransızlar üç Siyam harp gemisi batırdı

Saygon 20 (A.A.) — Havas bil-
diriyor: 17 kânunusaniye Uzak
Şark Fransız deniz kuvvetlerine
mensup cüzitamlar Siyam körfe-
zinde bir Fransız tayyaresine hü-
cum eden Siyam harp gemilerine
raslamışlardır. Cereyan eden mu-
harebe esnasında deniz kuvvetle-
rimiz iki Siyam gemisini batırma-
şır üçüncüsünü de hasara uğrat-
mışlardır.

Tahminen bir ay evvel bu ci-
varda Siyam tayyareleri Fransız
Hindicisini karasularında dolaş-
makta olan bir Fransız karakol ge-
misine sebepsiz hücum etmişler-
dir.

Siyam hareketlerine mukabele
olmak üzere Fransız hava kuvvet-
leri Braşınburi tayyare meydanını
şiddetli bir bombardımana tâbi tut-
muşlardır. Meydanda hedeflere bir
çok bombalar isabet ettiği görülmüş-
tür.

Aramj ve Vadhanada hangarlar
ve tesisat bombardıman edilmiş-
tir. Bilhassa Aramjda büyük yan-
gımlar çıktığı görülmüştür. Siyam
tayyare dafi bataryalarının şiddetli
ateşine rağmen tayyarelerini zin
hepsi üslerine dönmüştür.

Fransız esirlerine para gönderilecek

Cenevre 20 (A.A.) — D.N.B.:

Vişiden verilen bir habere göre
bundan böyle Almanyada bulunan
harp esirlerine mektup ve paketten
maada para da gönderilebilecektir.
20 kânunusaniye itibaren Fransız
postaneleri ticaretsiz olarak Al-
manyada bulunan harp esirlerine
gönderilecek paraları kabul ede-
ceklerdir.

DIŞ POLİTİKA

Hava harbi

(2inci sahifeden devam)

Akdenizdeki mücadelenin yeni bir
aşfayda girdiğini anlatıyor. Bu
mücadelerde Almanlar hayli tayya-
re zayi etmişlerse de, elde ettikleri
netice de mühimdir. Bir İngiliz
kruvazörü batmış, ikinci bir harp
gemisi ile illustrious tayyare ge-
misi de hasara uğramıştır. Anla-
şılıyor ki İngilizler, bundan böyle
Akdenizde hiç bir kıymet ifade
etmeyen İtalyan tayyare kuvvet-
leriyle değil, Alman hava kuvvet-
leriyle karşılaşacaklardır.

Bununla beraber unutulmama-
lıdır ki, mücadelenin kat'i neticesi,
Akdenizde değil, garpte alınacak-
tır. Almanya, garpte ve muayyen
bir zaman zarfında İngiltere ada-
larını işgal etmek mecburiyetinde-
dir. Bu muayyen zaman da Ame-
rikanın, İngiliz - Alman hava kuv-
vetleri arasındaki muvazaneyi İn-
giltere lehine ağırlaştıracağı müd-
det ile takyit edilmektedir. Kemiyet
itibarile hâlâ Almanya İngiltere-
ye faikdir. Fakat gerek İngilizle-
rin ve gerek Amerikalıların inşa
ettikleri tayyareler Alman tayya-
relerine şu noktalardan faiktir:

- 1 — Avcı tayyareleri daha yük-
sek sür'attedir.
- 2 — Bombardıman tayyareleri -
nin silâhları daha ağırdır.
- 3 — Üçüncü bir nokta olarak da
İngiliz tayyarecileri daha uzun ve
daha iyi talim ve terbiye ile yetiştir-
ilmektedirler.

Keufiyet bakımından bariz olan
bu tefervuk, Amerikanın da yar-
dımı ile, kemiyet bakımından da te-
min edilecek olursa, mücadale İn-
gilterenin lehine olarak neticelen-
melidir. İngilizlerin temin etmeğe
v Almanların da mâni olmağa ça-
lışıkları vaziyet de budur.

Karpatlar yolu ile Sovyet nakliyatı

Moskova 20 (A.A.) — D. N. B.:
Diplomatik mahfillerden öğre-
nildiğine göre, Karpatlar yolu ile
Lvov ve Munkaş arasında doğru
demiryolu nakliyatı için burada
Sovyet - Macar görüşmeleri yapı-
lmaktadır. Sovyet demiryolu idaresi
makamlarile teferrüata ait nokta-
ları müzakere etmek üzere yakın-
da Moskovaya Macar demiryolu
idaresi mümessillerinin gelmesi
beklenmektedir.

Alman şilepleri buz- lar arasında kaldı

Stokholm 20 (A.A.) — Oresund'u
kaplayan buz parçaları dolayısıyla
İsviçre yapılan mahrukhat nakli-
yatında güçlük çekilmektedir. Al-
manyadan ve Holandadan gelen
birçok şilepler buzlar arasında kal-
mıştır.

150 yaralı esir !

Mont Pellier 20 (A.A.) — İsviçre
yolu ile Avusturyadan 150 yaralı
harp esiri getirmekte olan bir tren
beziers'e gelmiştir.

İranda yeni sanayi müesseseleri

Tahran 20 (A.A.) — Reuter:

Tahranla Kazvin arasında Karaj
istasyonu civarında birçok fırın -
lar ve idare binaları inşa edilmesi
üzere İran demir sanayii mü-
him bir inkişaf görmüştür. 1939 da
inşasına başlanan demir fabrika-
larının 1942 martında biteceği tah-
min edilmektedir.

Romanyadaki eski şefler

Bükreş 20 (A.A.) — Stefani a-
jansından:

Gazeteler eski rejim ricalinin
faaliyetini tetkik etmek üzere lej-
yoner hükümet tarafından teşkil
edilen tahkikat komisyonlarının
mesaisi hakkında bir rapor nesret-
mektedir. Emirlerine verilen meb-
lâğlar hakkında kanaat verici izah
veremiyen eski devlet adamları
nın gelirlerine vaz'iyet edil-
miştir.

250 Fransız vatan- daşlıktan çıkarıldı

Cenevre 20 (A.A.) — D. N. C.:

Vişiden alınan haberlere göre,
Fransız müstemlekelerinde ve ya-
bancı memleketlerde bulunan 250
Fransız vatandaşlıktan iskat edil-
miştir. Nazırlar heyeti, dün bu hu-
susdaki kararları tasvip eylemiş-
tir.

Pislikten dolayı bir lokanta kapatıldı

Belediye reisliği pis dükkân ve
otellerin kapatılmasını kayma -
kamliklara bildirmiştir. Yapılan
kontrollerde Sirkeci'de tramvay
caddesinde 60 numaralı S. Ahme-
din kebapçı ve lokantası pislikten,
ruhsatsız çalışmaktan, halâlin ye-
mek pişirilen yer yakın olma-
sından dolayı belediyece 10 gün
müddetle kapatılmıştır. dükkân
mühürlenmiş ve bir tabelâ asıl-
mıştır.

Diğer taraftan Sirkeci'de 4 ote-
lin de muvakkaten pislikten kapa-
tılması kararlaştırılmıştır. Otel
sahipleri belediyenin bu kararına
itiraz etmişler ve mahkemeye mü-
racaat eylemişlerdir. Fakat itiraz-
ları reddohurduğundan kapatma
kararı bugünlerde tatbik oluna-
caktır.

Tramvay teli koptu

Dün akşam saat 19 da Gülhane
parkının önündeki 46 numaralı
elektrik teli kopmuştur. Telin bir
ucu yere düşmüş diğer ucu da
tramvayın teli üzerinde kalmıştır.
Bu yüzden uzun müddet münaka-
lât durmuştur.

Zevk âlemlerinin hazin neticeleri Masum kızlar nasıl uçuruma düşüyor?

Röportajı yapan :
HALUK CEMAL

Birinci kısmın hülâsası — 17 yaşında
Lâmia isminde tecrübesiz, saf bir kız
san'at mektebi talebesi. Mükteid babası
nın ölümü üzerine bir fabrikaya giri-
yor. Fakat burada fabrikatörün genç
yakışıklı ortağı Ziya kendisini yağmur-
lu bir gecede kandırarak Molenruje gö-
türüyor. Orada sarhoş edip bir randevu
evine atarak bu hazin zevk âleminin
sonunda kızcağızı kırtileyor. Lâmia bu
halde artık eve dönemiyor ve ilk defa
duyduğu aşk, ihtirasın tesirile Ziyaya
metres oluyor. Bağlanıyor. Ağacamlık
arkasındaki sokakta Madam Öylenin
evinde tutukları bir odada böylece be-
raber iki ay geçiriyor. İki ay sonra Ziya
yavaş yavaş değişiyor. Lâmiaya olan a-
teşli ihtirası hafifliyor ve Reşad isminde
genç birdoktor «çocukluk arkadaşım»
diye Lâmiaya takdim ediyor. Şimdi bir
arife geçesidir. Ziya «Teyzeme gidece-
ğim» diye gece eve gelineceğini Lâ-
miaya söylemiştir. Lâmia odasında yal-
nuzken doktor Reşat geliyor ve Ziyanın
gelmekten vaz geçtiği bahanesile odaya
girişiyor. Oturup Lâmia ile biaz konuş-
tuktan sonra cebinden küçük bir kah-
ve rengi siye çıkartıyor. Lâmia bundan
sonrasını bize şöyle anlatmaktadır:

Reşat bir sözümdü de küçük bir
kakkaha ile karşılıdı:

« Ooo... Siz sahiden saf bir
kızmışsınız Lâfia hanım... » dedi ve
derin derin içini çekerek ilâve etti:
« Yazık. Size çok yazık ola-
cak!... »

Hafif bir feryat kopardım:

« Neden Reşat Bey?... Bir şey
mi biliyorsunuz yoksa... Ziya Bey
beni bırakacak mı?... » sonra birden
yanıyan gözlerimi mazlum maz-
lum yere indirdim. Rüyada konu-
şur gibi dalgın bir sesle mırıldan-
dım:

« Ben zaten biçare bir kızım
Reşat Bey... Hayatım «O» nu ta-
nıyınca kadar hep mahrumiyetle
geçti. Ömrümün son iki ayında
uğradığım bu felâketten sonra bir
yudum saadet, bir parça sevinç
buldum, sevgiyi tanıdım. Şimdi
bunu kayıp mı edeceğim?... Yok
hem ben erkeğimden eminim. Üs-
tüne bir şey yapmaz. Beni bırak-
maz... Atmaz! »

Bir hücrak fırtınası sözlerimi
kesti. Göğsüm ihtilâflarla inip kal-

karak ve doktordan ümit beklî -
yerek yalvardım:

« — Atmaz değil mi Reşat Bey?...
Atmayacak değil mi?... Ne olur
söyleseniz!... »

O benim bu müteessir halimi
görünce tavrını sesini değiştirdi.
Teselli veren yumuşak bir ahenkle:

« — Böyle bir şey yok canım!
Nekadar da çabuk şüpheleniyor -
sunuz! » dedi ve pencerenin önün-
güzlece dışarıma seyretnmeğe baş-
ladı!..

O dada bir dakika ağır bir sükût
oldu. Yağmurla karışık sert bir
rüzgâr hâlâ pencereleri titretiyor,
uzaktan uzağa caddelerde dönen
tramvayların raylarda sürtünen
tekerleklerinin iç parlayan gıcırtı-
ları, otomobil korneleri duyulu-
yordu. Fakat Ziya Bey hâlâ gel-
miyordu. Reşada da tuhaf bir hal
ârz olmuştu. Kâh pencerenin ö-
nüne gidiyor, kâh odanın içinde
bir boydan bir boy geçinerek si-
gara için dolaşıyordu. Ara sıra bir
şey söylemek ister gibi önümde
duruyorsa da sonra vaz geçiyordu
Lâkin ben artık onunla alâkadar
değildim. Zihnimi ateşten bir kıs-
kaçla burkulayan türlü türlü ih-
timaller içinde yalnız Ziyayı dü-
şünüyordum. Bir aralık sokakta
bir gürültü oldu. Kapı açılıyor
zannettim. Pencereye koştum. Fa-
kat bizimki değildi. Yanımızdaki
eve biri gelmişti. Canım çok sıkı-
lıyordu. Bir an oldu ki artık Re-
şadın odadaki varlığı da beni üzü-
yor, yalnız kalmak, yatağımın üze-
rine kapanıp boğula boğula ağlı-
yarak içimin zehirini dökmek ist-
tiyordum. Halbuki doktor hiç orah
değildi. Üstüste sigara içip muna-
sebetli münasebetsiz konuşuyordu.

Nihayet «Reşat bey ben yataca-
ğım... Ziyanın gelmeyeceği anlaşı-
lıyor... Artık siz gidiniz » diye rica
etmek istedim. Fakat:

« — Reşat bey... » diye kekele-
ken yutkundum. Bir aksırık cüm-
leni kesti. Arka arkaya birkaç de-
fa aksırdım, Reşat hemen yerin-
den kalktı, yanıma gelerek:

(Devam var)

Hitler ve Muso- lini neyi konuşacaklar?

(Basmakaleden devam)

ordusunun, Hindistanda ve diğer
müstemlekelerde hazırlanan ordu-
ların ne yapacağını şimdiden dil-
şünmiye ve mağlûbiyetin acı tab-
lolarını gözönüne getirmeye baş-
lamıştır.

Seyyal ve seyyar bir hale, de-
nizde ve bütün dünyada bulunan
İngilterenin bilhassa Amerikan
yardımından sonra da mağlûp edi-
lmeceğini anlayan Almanya,
Avrupa kıt'ası üzerinde mümkün
olabilen zaman zarfında muvape-
met ve kendini müdafaa edebil-
mek çarelerini aramakta olmak
vaziyeti iledir ki Hitler - Musolini
mülâkatını lüzumlu bulmuştur.
Bu mülâkat «İkinci Brenner mü-
lâkatı» vusfinda olan bir mülâkat
değildir. Yani zafer yolu arıyan
bir mülâkattır. Bunun için de Al-
manya, ağılebi ihtimal henüz İn-
giltere Trablusta ve Afrikada nihai
zaferi kazanmadan ve Yunanistana
geniş kadrolu taarruz orduları çı-
karmadan önce bu ihtimali karşı-
lamak. Fransa ve İspanyanın va-
ziyetini bir kere daha denemek,
Akdenizde İtalyan denizaltıları
ve kendi hava kuvvetleriyle son
gayret ve imkânlarını sarfederek
İngiliz seyrüseferini ve hâkimiyet-
ini ihlâl eylemek çarelerini arıya-
caktır. Bu itibarla Musolini - Hit-
ler mülâkatından sonra Balkanlar-
da ve Akdenizde yeni ve kanlı bo-
ğuşmalar çıkmasını beklemek,
hattâ İngiliz donanmasını parça-
lamak için Britanya adalarına mü-
teveccih bazı teşebbüsleri de aynı
zamanda ummak hatalı olma-
yacaktır. Ancak, şunu tebarüz ettir-
mek yerinde olur ki, bütün bu
tedbir ve çarelere rağmen Alman-

Meşrutiyetten Mondros mütaresesine kadar PERDE ARKASINDA OYNAYANLAR?

— İKİNCİ KISIM — Büyük Harpte Dönen Dolaplar

Yazan: İskender F. SERTELLİ

No. 5

Yavuz ve Midillinin yaptığı bombardıman

Diye söylenmişti. İngilizlerin tekiflerini ve sık sık Babıaliye gidip geldiğini gören Alman müessesleri işi daha ciddiye alarak, hükümetin ihtiyacı olan para meselesini de hallettiklerini haber veremeleri üzerine, Talât Bey tekrar İttihat ve Terakki rüesasile görüşerek:

— Almanya ile birlikte hareket etmemiz icabediyor. İttifak devletlerinin şartları - memleketimizin sokaklarını altına döşeseler - kabul edemeyecek vaziyettedir. Demişti.

İngiliz sefiri, Babıaliden aldığı son mecnunane cevabı İngilizlere hükümetine bildirdiği zaman:

Maalesef İttihat ve Terakki komitesi faaliyetinde iken, Babıaliye iknaa imkân yoktur.

Cevabı şahsi kanaatini dahi ilâve etmeyi ihmal etmemişti. İki siyaset böylece çarpışıp dururken, Almanlar bir hileye müraaat ettiler: Donanma ile Karadenize çıkmak.

★ GÖBENİN KARADENİZE ÇIKIŞI, BİZİ HARBE ÇABUK SÜRÜKLEMİŞTİ.

Alman sefiri her türlü tedbiri almış, perde arkasından bütün dolaplar çevrilmeğe başlamıştı: Amiral Soğon, Yavuz ve Midilli adı verilen gemilerle Karadenize çıkıyordu. (1)

Talât ve Enver için için gülmüyordu. Onlar, donanmanın bu çıkışından Almanların neler beklediğini pekâlâ biliyorlardı.

Kurban bayramından bir gün evvel, Sivastopol ve Odesa şehri bombardıman edilmişti.

Bir gün sonra, yani bayramın birinci günü hadise her tarafa menfi akisler yaptı. Bu, yalnız Almanlar için müsbet bir hadise idi. Bayramın müteakip günlerinde İstanbul halkı da, Rusyanın bu iki şehrinin Yavuz ve Midilli tarafından bombardıman edildiğini haber almıştı. Artık Osmanlı devleti fiilen harbe girmiş bulunuyordu.

Bu hadise, hiç bir suretle tevîl edilemezdi; yani:

— Bizim haberimiz yoktur. Almanlar bombardıman etmişler.

Denemeydi. Zira Amiral Soğon, Osmanlı bahriyesinde vazife almıştı. Gemilere türkçe isimler verilmişti.

Nihayet, bizim istediğimiz ve Almanların beklediği bir şekilde, üç devlet tarafından bize karşı harp ilân edilmişti. (2)

Rusya, İngiltere ve Fransa devletleriyle hali harpte bulunan Osmanlı devleti artık Almanyanın yanında yürüyordu.

Bu devletlere mensup sefirler pasaportlarını alarak, çok meysus bir halde İstanbulu terketmişlerdi. İngiltere sefiri Sir Malet, İstanbulu terketmeden bir gün evvel, bahriye nazırı Cemal paşaya şöyle bir haber göndermişti:

İttihat ve Terakki erkânını ikna edemediğimizi biliyorum. Ne yazık ki, tarihte bir çok fada-

(1) 16 teşrinievvel 1914

(2) 31 teşrinievvel 1914

İstanbul Defterdarlığından:

Götürü usulde muamele vergisine tâbi tutulacak sınaî müesseselerin nazarı dikkatine:

1 — 3843 sayılı Muamele vergisi kanununun 27 nci maddesile haklarında götürü vergi usulünün tatbiki kabul edilmiş olan mükelleflerden:
a — Muharrir kuvveti 2 beygiri ve işçi sayısı müessese sahibi ile birlikte onu geçmeyen Trikotaj, plâstik eya, kundura kalıbı, Ökke, Kese kâğıdı, Terazi, Baskül ve bunların montaj işlerini yapan sınaî müesseselerin,
b — Nüfusu 30 bine kadar olan yerlerde bulunup muharrik kuvvet kullanmayan ve işçi sayısı müessese sahibi ile birlikte onu geçmeyen boyahanelerin,
c — Aşağıda yazılı 3973 numaralı kanunun üçüncü maddesindeki şartlar dairesinde vergiden muaf tutulmuş olan meşin, sahtiyan, vaketa, küçük bacak derisinden astarlık ve gön haricinde imal ettikleri bilfarz kösele, glâse ve maruken gibi deriler dolayısıyla vergiye tâbi olan, muharrik kuvveti 5 beygiri ve işçi sayısı 10 u geçmeyen tabakhanelerin,

Muamele vergisi kanununa ek 15/1/941 tarih ve 3973 sayılı kanunla götürü vergi usulüne bağlanmaları kabul edilmiştir.
2 — Yukarıda yazılı müesseselerin ve 3843 sayılı kanunla mükellefiyete girmiş olup ta mezkûr kanunun 27 nci maddesinde yazılı götürü vergi şartlarını haiz bulunan (bilfarz muharrik kuvveti 5 beygiri, işçi sayısı onu tecavüz etmeyen marangoz, terzi, kundura imalâthaneleri gibi) müesseselerin, yine 3973 sayılı son kanuna göre, içinde bulunduğumuz 1940 mall yılı vergileşiminin de götürü olarak tahakkuk ettirilmesi kabul edilmiştir.
3 — Yukarıdaki fıkralarda yazılı müesseselere götürü vergi usulünün tatbiki edilebilmesi için bunların işbu ilânı takip eden günden itibaren bir ay içinde yazı ile talepte bulunmaları lâzımdır. Bu talep aşağıda numunesi gösterilen bir istida ile İstanbulda Galata - Balık Pazarında Muamele ve İstihlak Vergileri Merkez Tahakkuk Şefliğine ve Adalar, Beykoz, Sarıyer, Bakırköy kazalarında Mahmûdîrliklerine yapılacaktır.

4 — 3843 sayılı kanunun 28 inci maddesi mucibince tarhedilip kat'ileşen götürü vergi iki mall sene için müteber olur.

940 mall yılı için tahakkuk ettirilecek götürü vergiden, müesseselerin aynı sene zarfında beyanname üzerinden ödedikleri vergiler mahsup edilir. (368)

İstida Numunesi

Muamele ve İstihlak Vergileri Tahakkuk Şefliğine

Müessese sahibinin

Soy adı :
Adı :
Adresi :
İşli :

Varsa, Depo, şube, fiyıl

ve ya satış mağazası adresleri :

Rakam No

Yazı ile

İşçi adedi :

Motör adedi :

Motör kuvveti yokunu :

Muamele vergisi kanununa münabice götürü vergi şartlarını haiz olduğumdan götürü usulde muamele vergisine tâbi tutulmamı talep ederim.

16 Kuruluş Pul
(Tarih ve imza)

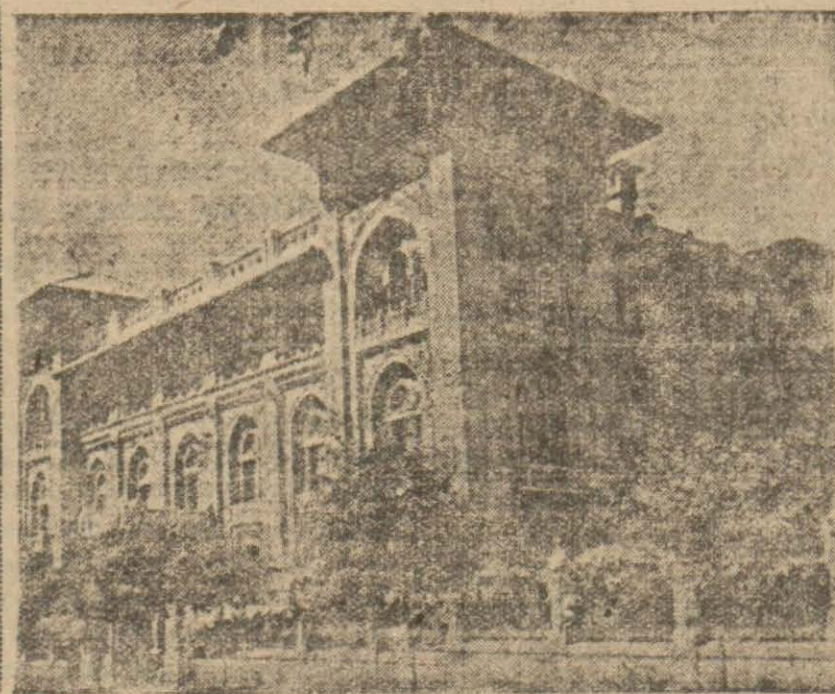
TÜRKİYE CUMHURİYETİ Ziraat Bankası

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere

28,800 Lira İkramiye Veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 adet	1.000	4.000	Lira
4 "	500	2.000	"
4 "	250	1.000	"
40 "	100	4.000	"
100 "	50	5.000	"
120 "	40	4.800	"
160 "	20	3.200	"

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa: 1 Eylül 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Zekâtı mey verilir bir diyaredek gideriz

(3 üncü sayfadın devamı)

«Pelâspare rindî bedüşü kâse bekef»

«Zekâtı mey verilir bir diyaredek gideriz»

Bu son mısra hoşuma gittiği için birkaç defa tekrarladım. Yine devam ettim:

Edince kendi lebin hâtrı mezaka hutur»

«Diyârı Mıra değil Kandiharedek gideriz»

«Tariki fâkade hemkeş olup Senayih»

«Cenabı küllanî lâyharedek gideriz»

«Felek geçerse kefi Nailiye dâmanın»

«Seninle mahkemei girdiğidek gideriz»

Bunları okuduktan sonra, ke-mâli tantana ve alayı valâ ile, arkamızda bir sürü halk, karakola gittim. Orada sızışım. Sabaha karşı kendime geldim. Ayazdan her tarafım tutulmuş. Üstüne âfiyet, dayak yemiş gibi, her tarafım hâlâ ağrı sızı içinde. Her tarafım sanki Hurduhaş...

Sırası gelmişti. Mahkemeye girdi. Orada da, sarhoşluğunu, nasil coştüğünü, neler yaptığını anlatı. Bir lira para cesasına mahkûm olup çıktı. Giderken:

— Lirayı vermek bir şey değil, lirayı verinceye kadarki merasim fena, dedi.

Düşündüm. Tuhaf, kendi halinde, kimseye zararı olmayan, nev'i şahsına münhasır bir adam. Fakat, bana kahrısa, onu şu hallere giriftar eden ve kendisinden başka kimseye zararı olmayan akşamcılığından vazgeçirmek ve nefisine zararından kurtarmak için:

«Seninle Bakırköyüne kadar gideriz»

Diyip kolundan tutar, bir müddet orada misafir ederim. Belki de sonunda hayır duasını alırım.

KULAK MISAFİRİ

RADYO
Dalga Uzunluğu:
1648 m. 182 Kc/s. 120 Kw.
T.A.P. 31.7 m. 9465 Kc/s. 120 Kw.
T.A.Q. 19.75 m. 15195 Kc/s. 20 Kw.

ECNEBİ DİLLERDE HABERLER NEŞRİYAT PROGRAMI:

Birinci servis	İkinci servis
İranca Saat 12.00 Saat 17.30	
Arapça » 12.15 » 17.45	
Ellence » 13.45 » 18.45	
İnzilice » 11.15 » 21.15	
Fransızca » 14.00 » 21.00	

Saat 18.00 Program, ve memleket saat ayarı.

18.03 Müzik: Radyo caz orkestrası (İb rahim özür idaresinde)

18.40 Müzik: Karışık şarkılar,

19.15 Müzik: Swing ve Step'ler (Pl.)

19.30 Memleket saat ayarı, ve Ajans haberleri,

19.45 Müzik: Radyo ince saz heyeti.

20.15 Radyo gazetesi

20.45 Müzik: Sevimsiz parçalar. Çalanlar: Ulvi C. Erkin, Halil Onayman, Mesud Cemil.

21.00 Müzik: Dinleyici istekleri,

21.30 Konuşma.

21.45 Müzik Radyo orkestrası (Şef: Dr. E. Praetorius).

22.30 Memleket saat ayarı, Ajans haberleri; ziraat, Esham, tahvîlât, kambıyo Nukut Borsası (Fiyat).

22.45 Müzik: Dans müziği (Pl.)

23.25-23.30 Yarınki program, ve kapanış

İstanbul Asliye Birinci Hukuk Hâkimliğinden:

Hakki Sözer tarafından Sirkeçide Meşrutiyet otelinin ikametgâhi daimi itihaz ettiği bildirilen tayyare yüzbâşlarından Salih aleyhine ikame olunan alacak davasının 16/1/941 tarihli mahkeme celsesinde mumalleh Salih ilâna rağmen muhakemede hazır bulunmadığından hakkındaki muhakemenin giyaben devamına ve giyap kararının kezaalil ilânı tebliğine ve muhakemenin 18/Şubat/941 salı saat 14 de talâline karar verildiği ilânı tebliğ olunur. 40/57

Sahip ve Başmuharriri: Etem İzzet Benice
Neşriyat Direktörü: Cevdet Karabılgın
«SON TELGRAF» Matbaası

SPOR

Dün yapılan muhtelif maçların kritiği

Vefa Beykozu, Beşiktaş Süleymaniyeyi mağlup etti

Lik maçları dün yalnız Şeref stadında yapıldı.

Vefa ve Kasımpaşa B takımları arasındaki günün ilk karşılaşması küçük Yeşil - Beyazlılar çok güzel bir oyundan sonra (8-0) kazandılar.

Vefa - Beykoz

İkinci maç Vefa ile Beykoz arasında oynandı,

Vefa için fevkalâde ehemmiyeti olan bu maç, Yeşil - Beyazlıların milli kümeye geçme vaziyetlerini belli etmiş olacaktı.

Oyun Beykozun aklınla başladı. Şahabın topu ayağında tutması ilk anlarda Vefa kaleci önünde tehlikeli vaziyetler ihdasına mâni oluyordu.

Vefa da biraz sonra mukabil ataklarına başladı. Hatta bu hücumlar gol olabilecek kadar tesirli idi.

On birinci dakikada bir Vefa hücumunda Beykozlu Kâmrânın yaptığı penaltıyı Hakem Tarık vermedi. Akabinde Hakkın çektiği şut Sarı - Siyahlı kaleci tarafından büyük bir meharetle kurtarıldı.

Fakat Vefanın bu tazyiki devam ederken anı bir hücumu gegen Beykozlu, bir ara pası alan Kâzımın sıkı bir şütle ilk golü attılar.

Bu gol Vefa üzerinde derhal tesirini gösterdi. Mukabil hücumu geçtiler. Bu hücumların yüzünden Beykoz müdafaası bir penaltı yaptı. Vefalıları beraberliğe kavuşturacak olan bu fırsatı Enver pis bir vuruşla avuta attı.

Bu umulmadık vaziyet Vefalıları canlı çalışmaya sevk etmekten geri kalmadı.

On altıncı dakikada Vefalı Fikret soldan aldığı bir pası kaleye sokarak takımını beraber bir vaziyete getirdi.

Teessüs eden bu müsavat üzerine her iki takım da gayretle çalışmaya başladılar.

Yirmi beşinci dakikada Vefa santreforu Hakkı kendisine has bir sürüşle topu Beykoz kalesine kadar indirdi ve sıkı bir şütle ağlara taktı.

Vefalıları galip vaziyete geçince daha güzel oynamaya başladılar. Forvette bilhassa Fikret çok güzel çalışıyordu. Otuz birinci dakikada Hakkın bir şütlü direkleri yalayarak avut oldu.

Beykoz takımı biraz gevşer gibi olmuştu.

Kırk ikinci dakikada Vefa kaleci karıştı. Fakat Beykozlu, topu kaleye sokamadılar.

Ve böylece ilk kısım (2-1) Vefanın galibiyetile bitti.

İkinci devrenin hemen ilk dakikasında Beykoz kalecisinin topu elinden kaçırması üzerine ileriye atlayan Vefalıları golü atamadılar. Vaziyet gittikçe Vefa lehine inkişaf ediyordu. Fakat Beykozlu da aarasına hücum yapmaktan geri kalmıyorlardı.

Yirminci dakikada hakem Vefa müdafaasının yaptığı penaltıyı yine görmedi.

Yirmi üçüncü dakikada Haydar solalık mevkiinden çektiği sıkı bir şütle üçüncü golü yaptı. Beykozlu, artık mağlûbiyeti kabul etmişlerdi. Bir dakika sonra Vefalıları bir korner esnasında kafa ile dördüncü golü de attılar.

Fenerbahçeyi yenen Beykozlu, bu dört gol üzerine tamamilen bozuldu. Otuz beşinci dakikada Hakkı uzaktan sert bir şütle topu tekrar ağlara taktı.

Bundan sonra oyun neticesini değiştirmede. Ve (5-1) Vefanın galibiyetile bitti.

Beşiktaş - Süleymaniye

Bu maç müstakbel İstanbul şampiyonu lehine tabii neticesini verdi. İlk devre baştan aşağı hâkim

oynayan Beşiktaşlılar beş gol rak devreyi (5-0) galip bitirdi.

İkinci kısımda Süleymaniye çok güzel bir müdafaayı oynatarak ederek bir golden fazla yemeyi kaçırıldı. Netice de maç penaltıyı atamıyarak fırsatı Beşiktaşın galibiyetile sonra

Altıntaş - Topkapı

İlk devre her iki tarafın lıkli gayretleri arasında golsüz

rabere bitti.

İkinci kısımda Kasımpaşa bir gol atarak galip vaziyete geçtiler. Vaziyet oyunun bitmesi beş dakika kalmıya kadar halde devam ederken sert bir topu takip eden Topkapıdan oyuncu dışarı çıkarıldı. Takımı di kişi kalınca hakem de Topkapı hükmün mağlûp addederken bakaya nihayet verdi.

Nasıl oynadılar

Beykoz takımı iyi bir maç oynamıştır. Bilhassa oyuncuları mütemadiyen birbirlerine karşıları takımın umumi ahengini zuyordu.

Vafalıları ise ikinci devrede tan sona kadar hâkim oynadılar. İlk golü yemelerine rağmen kayıy bozulmadan arka arkaya gol çıkarmak büyük bir gayret enerjilerin mahsulüdür.

Dünkü oyunla gördük ki Küme kllüpleri arasında karm Yeşil - Beyazlılara yaraşacak

★ Kadıköy Stadındaki Lika maçları tehir edildi

Kadıköy stadındaki maçların yüzünden sahanın gayrimüvazir hale gelmesi dolayısıyla tehir edilmiştir.

Sakarya Sokak Koşusu

Sakarya sokak koşusu dün yapıldı; müsabaka iki kate içinde yapılmış, birinci kate 6500 metre olup, Şişli tramvay posundan, Hürriyeti Ebediye ve Mecidiyeköyü asfaltı üstünde olmuştur.

Birinci kategoriye elliden atlet iştirak etti. İkinci kate 3500 metrelik Hürriyeti Ebediye yolu üzerinde koşulmuş, bu guya yüz atlet iştirak etti.

Havanın ve yolların çamurlu ması, alınan derecelerinin düşüğüne sebep olmuştur.

İnci Müsabaka

İlk koşuyu 3500 metrelik yolda tünde ikinci kategori atletleri tılar. Koşu saat tam 10,5 da bitti.

Neticede sık bir vaziyette yu bitiren atletler ferdî tasarıyla şöyle dizildiler:

1 — (Şişlispor) Varkef, devre 14,5,9.

2 — (Haydarpaşa Lisesi) R. recessi 14,6,9.

3 — (Eyüp Mühellefi) K. recessi 14,9.

Bu müsabaka sonunda puan tasnifinde takım halinde yüp Mühellefleri birinci, Haydarpaşa Lisesi ikinci olmuşlardır.

2 inci Müsabaka

6500 metrelik (birinci kate) müsabakalarına saat 11 de başladı. Depara giren atletler arasında tanınmış bir kaç milli koyun seçiliyordu. Havanın yağışlı olmasına rağmen yine az çok kitleli yolları doldurmuştu.

Neticede finişte iki yüz metre la (Beşiktaş) Artan ile (Fenerbahçe) Hüseyin çekişmelerini heycanlı oldu.

Artan sıkı bir atak yaparak birinci geldi.